

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (druhá komora)

z 27. júna 2012 *

„Hospodárska súťaž — Zneužitie dominantného postavenia — Operačné systémy pre osobné počítače — Operačné systémy pre servery pracovnej skupiny — Odmietnutie podniku s dominantným postavením poskytnúť informácie súvisiace s interoperabilitou a povoliť ich používanie — Výkon povinností vyplývajúcich z rozhodnutia, ktorým sa konštatuje porušenie a ukladajú sa opatrenia zaväzujúce na určité správanie — Penále“

Vo veci T-167/08,

Microsoft Corp., so sídlom v Redmonde, Washington (Spojené štáty), v zastúpení: J.-F. Bellis, advokát, a I. Forrester, QC,

žalobca,

ktorého v konaní podporujú:

The Computing Technology Industry Association, Inc., so sídlom v Oakbrook Terrace, Illinois (Spojené štáty), v zastúpení: G. van Gerven a T. Franchoo, advokáti,

a

Association for Competitive Technology, Inc., so sídlom vo Washingtone, DC (Spojené štáty), v zastúpení: pôvodne D. Went a H. Pearson, solicitors, neskôr H. Mercer, QC,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: T. Christoforou, V. Di Bucci, F. Castillo de la Torre a N. Khan, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporujú:

Free Software Foundation Europe e.V., so sídlom v Hamburgu (Nemecko),

Samba Team, so sídlom v New Yorku, New York (Spojené štáty),

v zastúpení: C. Piana a T. Ballarino, advokáti,

Software & Information Industry Association, so sídlom vo Washingtone, DC, v zastúpení: T. Vinje, D. Dakanalis, solicitors, a A. Tomtsis, advokát,

* Jazyk konania: angličtina.

European Committee for Interoperable Systems (ECIS), so sídlom v Bruseli (Belgicko), v zastúpení: T. Vinje, solicitor, M. Dolmans, N. Dodoo a A. Ferti, advokáti,

International Business Machines Corp., so sídlom v Armonku, New York (Spojené štáty), v zastúpení: M. Dolmans a T. Graf, advokáti,

Red Hat Inc., so sídlom vo Wilmingtone, Delaware (Spojené štáty), v zastúpení: C.-D. Ehlermann, S. Völcker, advokáti, a C. O'Daly, solicitor,

a

Oracle Corp., so sídlom v Redwood Shores, Kalifornia (Spojené štáty), v zastúpení: T. Vinje, solicitor, a D. Paemen, advokát,

vedľajší účastníci konania,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2008) 764 v konečnom znení z 27. februára 2008, ktorým sa stanovuje konečná suma pravidelného penále uloženého spoločnosti Microsoft Corp. rozhodnutím K(2005) 4420 v konečnom znení (vec COMP/C-3/37.792 – Microsoft), a subsidiárne návrh na zrušenie alebo zníženie penále uloženého žalobcovi týmto rozhodnutím,

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora),

v zložení: predseda komory N. J. Forwood (spravodajca), sudcovia F. Dehousse a J. Schwarcz,

tajomník: N. Rosner, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. mája 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Microsoft Corp., spoločnosť so sídlom v Redmonde, Washington (Spojené štáty), navrhuje, vyvíja a uvádza na trh široký sortiment softvérových produktov určených pre rôzne druhy hardvérového vybavenia. Tieto softvérové produkty zahŕňajú najmä operačné systémy pre klientske osobné počítače (ďalej len „osobné počítače“) a operačné systémy pre servery pracovnej skupiny.
- 2 Dňa 24. marca 2004 Komisia prijala rozhodnutie 2007/53/ES, ktoré sa vzťahuje na konanie podľa článku 82 [ES] a článku 54 Dohody o EHP vedené proti spoločnosti Microsoft Corp. (vec COMP/C-3/37.792 – Microsoft) (Ú. v. EÚ L 32, 2007, s. 23, ďalej len „rozhodnutie z roku 2004“).
- 3 Podľa rozhodnutia z roku 2004 Microsoft porušil článok 82 ES a článok 54 Dohody o EHP tým, že sa dvoma spôsobmi dopustil zneužitia dominantného postavenia, pričom prvé z týchto porušení, ktoré je ako jediné relevantné v tejto veci, spočívalo v tom, že Microsoft odmietol poskytnúť svojim konkurentom „informácie súvisiace s interoperabilitou“ a povoliť ich používanie na vývoj a distribúciu konkurenčných produktov na trhu s operačnými systémami pre servery pracovnej skupiny, a to v období od októbra 1998 do okamihu oznámenia rozhodnutia z roku 2004 [článok 2 písm. a) rozhodnutia z roku 2004].

- 4 Rozhodnutie z roku 2004 „informácie súvisiace s interoperabilitou“ definuje ako „úplné a správne špecifikácie všetkých protokolov [implementovaných] v operačných systémoch Windows pre servery pracovnej skupiny, ktoré sú používané servermi pracovnej skupiny Windows na to, aby sieťam Windows pre pracovné skupiny poskytovali služby spoločného používania súborov a tlačiarň a služby správy užívateľov a skupín [užívateľov], vrátane služieb pre správu domény Windows, adresárovej služby Active Directory a služby „Group Policy““ (článok 1 ods. 1 rozhodnutia z roku 2004).
- 5 „Sieť Windows pre pracovnú skupinu“ sú definované ako „skupin[y] osobných počítačov, [v ktorých je inštalovaný operačný systém Windows pre osobné počítače], a serverov, [v ktorých je inštalovaný operačný systém Windows pre servery pracovnej skupiny], vzájomne spojených cez počítačovú sieť“ (článok 1 ods. 7 rozhodnutia z roku 2004).
- 6 „Protokoly“ sú definované ako „súbor pravidiel na prepojenie a interakciu medzi rôznymi operačnými systémami Windows pre servery pracovnej skupiny s operačnými systémami Windows pre osobné počítače inštalovanými do rôznych počítačov v sieti Windows pre pracovnú skupinu“ (článok 1 ods. 2 rozhodnutia z roku 2004).
- 7 V rozhodnutí z roku 2004 Komisia zdôrazňuje, že odmietnutie Microsoftu sa netýka jeho „zdrojového kódu“, ale výlučne špecifikácií dotknutých protokolov, t. j. podrobného opisu toho, čo sa od daného softvéru očakáva, na rozdiel od implementácií, ktoré predstavujú vykonávanie kódu na počítači (odôvodnenia 24 a 569 rozhodnutia z roku 2004). Komisia najmä spresňuje, že „nezamýšľa nariadiť Microsoftu, aby umožnil tretím osobám kopírovať Windows“ (odôvodnenie 572 rozhodnutia z roku 2004).
- 8 Za dve formy zneužitia, ktoré boli identifikované v napadnutom rozhodnutí, bola ako sankcia uložená pokuta vo výške 497 196 304 eur (článok 3 rozhodnutia z roku 2004).
- 9 Ako opatrenie určené na nápravu protiprávneho odmietnutia uvedeného v článku 2 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 článok 5 tohto rozhodnutia nariaďuje Microsoftu toto:
 - „a) Microsoft... sprístupní v lehote 120 dní odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia informácie súvisiace s interoperabilitou každému podniku, ktorý si želá vyvíjať a distribuovať operačné systémy pre servery pracovnej skupiny, a povolí týmto podnikom, za primeraných a nediskriminačných podmienok, používať informácie súvisiace s interoperabilitou na vývoj a distribúciu operačných systémov pre servery pracovnej skupiny;
 - b) Microsoft... zabezpečí aktualizáciu sprístupnených informácií súvisiacich s interoperabilitou priebežne a včas;
 - c) Microsoft... v lehote 120 dní odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia zavedie hodnotiaci mechanizmus, ktorý umožní podnikom, ktoré budú mať o to záujem, informovať sa účinným spôsobom o rozsahu a podmienkach používania informácií súvisiacich s interoperabilitou; Microsoft... môže stanoviť primerané a nediskriminačné podmienky na zabezpečenie toho, aby prístup k informáciám súvisiacim s interoperabilitou poskytnutý v tomto rámci slúžil iba na účely hodnotenia;
 - d) Microsoft... v lehote 60 dní odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia informuje Komisiu o všetkých opatreniach, ktoré plánuje prijať s cieľom vyhovieť písm. a), b) a c) vyššie; v tejto súvislosti musí Microsoft... Komisii poskytnúť dostatočné detailné informácie, aby mohla vykonať úvodné posúdenie vyššie uvedených opatrení, ktorého účelom bude zistiť, či sú uvedené opatrenia skutočne v súlade s týmto rozhodnutím; Microsoft... najmä uvedie detailné podmienky, za akých povolí používanie [i]nformácií súvisiacich s interoperabilitou;

...“

10 Článok 7 rozhodnutia z roku 2004 stanovuje:

„v lehote 30 dní odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia Microsoft... predloží Komisii návrh na zavedenie mechanizmu určeného na to, aby Komisii pomohol uistiť sa, že Microsoft... sa správa v súlade s týmto rozhodnutím. Tento mechanizmus bude zahŕňať ustanovenie splnomocnenca, ktorý bude nezávislý od Microsoftu...

Ak sa Komisia bude domnievať, že mechanizmus navrhnutý Microsoftom... nie je vhodný, vyhradzuje si právo zaviesť takýto mechanizmus svojím rozhodnutím.“

- 11 Návrhom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 7. júna 2004 podal Microsoft žalobu proti rozhodnutiu z roku 2004.
- 12 Samostatným podaním zapísaným do registra kancelárie Súdu prvého stupňa 25. júna 2004 Microsoft podal na základe článku 242 ES návrh na odklad výkonu článku 4, článku 5 písm. a) až c) a článku 6 písm. a) rozhodnutia z roku 2004.
- 13 Predseda Súdu prvého stupňa tento návrh zamietol uznesením z 22. decembra 2004, Microsoft/Komisia (T-201/04 R, Zb. s. II-4463).
- 14 Rozhodnutím K(2005) 2988 v konečnom znení z 28. júla 2005 týkajúcim sa konania o uplatnení článku 82 [ES] (vec COMP/C-3/37.792 – Microsoft) Komisia zaviedla mechanizmus stanovený v článku 7 rozhodnutia z roku 2004. Dňa 4. októbra 2005 Komisia pristúpila k ustanoveniu nezávislého splnomocnenca.
- 15 V rozhodnutí z 10. novembra 2005 (ďalej len „rozhodnutie z roku 2005“), ktorým bolo uložené penále podľa článku 24 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205), sa Komisia domnievala, že technická dokumentácia, ktorú Microsoft pripravil 20. októbra 2005 a ktorá obsahovala informácie súvisiace s interoperabilitou, nebola dostatočne presná ani úplná (odôvodnenie 101 rozhodnutia z roku 2005). Uviedla tiež, že odplata, ktorú Microsoft požadoval za poskytnutie prístupu k informáciám súvisiacim s interoperabilitou a povolenie ich používania, nebola primeraná (odôvodnenia 161 a 193 rozhodnutia z roku 2005). Preto Komisia zaviazala Microsoft splniť si povinnosti stanovené v článku 5 písm. a) a c) rozhodnutia z roku 2004 do 15. decembra 2005 pod hrozbou penále vo výške 2 milióny eur za každý deň omeškania.
- 16 V rozhodnutí z 12. júla 2006 (ďalej len „rozhodnutie z roku 2006“), ktorým sa stanovuje konečná výška pravidelného penále uloženého spoločnosti Microsoft... rozhodnutím K(2005) 4420 v konečnom znení, sa Komisia domnievala, že technická dokumentácia, ktorú Microsoft pripravil 20. júna 2006 a ktorá obsahovala informácie súvisiace s interoperabilitou, nebola dostatočne presná ani úplná (odôvodnenie 232 rozhodnutia z roku 2006). Uložila teda Microsoftu penále vo výške 280,5 milióna eur z dôvodu, že si nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývali z článku 5 písm. a) a c) rozhodnutia z roku 2004 v období od 16. decembra 2005 od 20. júna 2006. Okrem toho zvýšila penále, ktoré mohlo byť pôvodne podľa rozhodnutia z roku 2005 uložené, na 3 milióny eur za každý deň od 31. júla 2006.
- 17 Návrhom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 2. októbra 2006 napadol Microsoft rozhodnutie z roku 2006.

- 18 Rozsudkom zo 17. septembra 2007, Microsoft/Komisia (T-201/04, Zb. s. II-3601), Súd prvého stupňa zrušil článok 7 rozhodnutia z roku 2004 a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. V prvom bode výroku už citovaného rozsudku Microsoft/Komisia sa uvádza:

„1. Článok 7 rozhodnutia Komisie 2007/53/ES z 24. mája 2004, ktoré sa vzťahuje na konanie podľa článku 82 [ES] a článku 54 Dohody o EHP vedené proti spoločnosti Microsoft... (vec COMP/C-3/37.792 – Microsoft), sa zrušuje v rozsahu, v akom:

- nariaďuje Microsoftu, aby predložil návrh na zavedenie mechanizmu, ktorý musí zahŕňať ustanovenie nezávislého splnomocnenca, ktorý bude mať nezávisle od Komisie právomoc prístupu k podpore, informáciám, dokumentom, do priestorov a k zamestnancom Microsoftu, ako aj k zdrojovému kódu príslušných produktov Microsoftu,
- vyžaduje, aby návrh na zavedenie tohto mechanizmu predvídal, že všetky náklady spojené s ustanovením splnomocnenca vrátane jeho odmeňovania bude znášať Microsoft,
- vyhradzuje Komisii právo stanoviť rozhodnutím taký mechanizmus, ako je uvedený v prvej a druhej zarážke vyššie.“

- 19 Listom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 24. októbra 2007 Microsoft zobral späť svoju žalobu, ktorú podal proti rozhodnutiu z roku 2006 (pozri bod 17 vyššie).

Napadnuté rozhodnutie

- 20 V rozhodnutí K(2008) 764 v konečnom znení z 27. februára 2008, ktorým sa stanovuje konečná suma pravidelného penále uloženého spoločnosti [Microsoft] rozhodnutím K(2005) 4420 v konečnom znení (vec COMP/C-3/37.792 – Microsoft) (Ú. v. EÚ C 166, 2009, s. 20, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), Komisia uložila Microsoftu penále vo výške 899 miliónov eur, pretože si v období od 21. júna 2006 do 21. októbra 2007 nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004.
- 21 Z odôvodnenia 14 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že toto rozhodnutie sa týka výhradne povinnosti Microsoftu podľa článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, podľa ktorého je Microsoft povinný poskytnúť prístup k informáciám súvisiacim s interoperabilitou a povoliť ich používanie za primeraných a nediskriminačných podmienok.

Program protokolov pre servery pracovnej skupiny

- 22 Z odôvodnení 21 až 23 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Microsoft listom z 29. októbra 2004 predložil Komisii dva návrhy zmluvy, ktorú chcel ponúknuť svojim konkurentom v rámci „Work Group Server Protocol Program“ (program protokolov pre servery pracovnej skupiny). Išlo jednak o návrh zmluvy, ktorou mala byť poskytnutá licencia na práva duševného vlastníctva k dotknutým protokolom, a jednak návrh zmluvy, ktorá sa týkala hodnotenia uvedených protokolov.
- 23 Listom zo 20. mája 2005 Microsoft v rámci pokračujúcej komunikácie s Komisiou predložil týchto päť typov zmlúv (ďalej len spoločne „zmluvy WSPP“):
- Microsoft Work Group Server Protocol Program License Agreement (All IP) for Development and Product Distribution (Work Group Server Operating System Software) [licenčná zmluva (All IP) pre vývoj a distribúciu softvérových produktov pre servery pracovnej skupiny v rámci programu protokolov pre servery pracovnej skupiny Microsoft, ďalej len „zmluva All IP“],
 - Microsoft Communications Protocol Program Agreement for Evaluation of Technical Documentation (3-Day) [zmluva pre hodnotenie technickej dokumentácie v rámci programu protokolov pre servery pracovnej skupiny Microsoft (3-dňová)],

- Microsoft Communications Protocol Program Agreement for Evaluation of Technical Documentation (30-Day) [zmluva pre hodnotenie technickej dokumentácie v rámci programu protokolov pre servery pracovnej skupiny Microsoft (30-dňová)],
 - Microsoft Work Group Server Protocol Program License Agreement (No Patents) for Development and Product Distribution (Work Group Server Operating System Software) [licenčná zmluva (No Patents) pre vývoj a distribúciu softvérových produktov pre servery pracovnej skupiny v rámci programu protokolov pre servery pracovnej skupiny Microsoft, ďalej len „zmluva No Patent“)],
 - Microsoft Work Group Server Protocol Program Patent Only License Agreement for Development and Product Distribution [licenčná zmluva (Patent Only) pre vývoj a distribúciu softvérových produktov v rámci programu protokolov pre servery pracovnej skupiny Microsoft, ďalej len „zmluva Patent Only“)] (odôvodnenia 32 a 33 napadnutého rozhodnutia).
- 24 Z odôvodnení 33, 37, 39, 40, 44, 57, 59, 66, 92 a 103 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Microsoft v rámci pokračujúcej komunikácie s Komisiou predložil od 20. mája 2005 do 21. mája 2007 počas jednotlivých vývojových štádií 13 znení zmlúv WSPP, ktoré obsahovali aj kompenzačné schémy. Kompenzačná schéma, ktorá bola predložená 22. októbra 2007, predpokladala uzavretie zmluvy No Patent umožňujúcej prístup k informáciám súvisiacim s interoperabilitou a ich použitie za jednorazový poplatok 10 000 eur. Okrem toho bolo možné uzavrieť aj licenčnú zmluvu na patentované technológie za odplatu, ktorá sa vypočítala na základe čistého príjmu zmluvného partnera Microsoftu (odôvodnenie 102 napadnutého rozhodnutia).
- 25 Podľa odôvodnenia 39 napadnutého rozhodnutia obsahovala verzia zmlúv WSPP, ktorú Microsoft predložil Komisii 31. mája 2005, aj zásady posudzovania informácií súvisiacich s interoperabilitou (ďalej len „zásady hodnotenia WSPP“), pripravené na základe rokovaní medzi zmluvnými stranami. Uvedenými zásadami sa má nezávislý splnomocnenec riadiť nielen pri príprave poradných posudkov, ale aj keď sa na neho obráti zmluvný partner Microsoftu, aby rozhodol o primeranej povahe dotknutej odmeny, pričom jeho rozhodnutie môže byť vyhlásené za vykonateľné rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales) (Spojené kráľovstvo) (odôvodnenia 47 a 113 napadnutého rozhodnutia).

Oznámenie o výhradách

- 26 Dňa 1. marca 2007 Komisia adresovala Microsoftu oznámenie o výhradách (odôvodnenie 73 napadnutého rozhodnutia).
- 27 Listom z 2. marca 2007 Microsoft vyzval Komisiu, aby mu oznámila konkrétne výšky odmeny, ktorú má podľa nej požadovať, aby sa jeho konanie považovalo za splnenie si povinností vyplývajúcich z rozhodnutia z roku 2004. Listom z 8. marca 2007 Komisia odpovedala, že jej neprináleží stanovovať konkrétne výšky odmien, ale len sa ubezpečiť, že akékoľvek odmeny, ktoré Microsoft žiada, sú primerané a nie sú diskriminačné v súlade s článkom 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 (odôvodnenie 75 napadnutého rozhodnutia).
- 28 Microsoft odpovedal na oznámenie o výhradách listom z 23. apríla 2007. Dňa 24. júla 2007 Komisia zaslala Microsoftu „opis skutočností“, ktorého cieľom bolo umožniť tomuto podniku vyjadriť sa ku skutočnostiam, ku ktorým došlo po predložení oznámenia o výhradách. Microsoft predložil pripomienky 31. augusta 2007 (odôvodnenia 82, 98 a 99 napadnutého rozhodnutia).

Posúdenie splnenia si povinností stanovených v článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004

Kritériá posúdenia primeranej povahy odmeny požadovanej Microsoftom

- 29 V odôvodnení 105 napadnutého rozhodnutia Komisia pripomenula, že v súlade s odôvodnením 1003 rozhodnutia z roku 2004 odplata požadovaná za poskytnutie prístupu k informáciám súvisiacim s interoperabilitou a povolenie ich používania musela používateľom týchto informácií umožniť

efektívne konkurovať v operačných systémoch pre servery pracovnej skupiny Microsoft. Navyše podľa odôvodnenia 1008 bodu ii) rozhodnutia z roku 2004 táto odmena nemôže odzrkadľovať strategický význam, ktorý pochádza zo sily Microsoftu na trhu s operačnými systémami pre osobné počítače alebo na trhu s operačnými systémami pre servery pracovnej skupiny.

- 30 Za týchto okolností sa Komisia domnievala, že primeranosť v zmysle článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 akejkoľvek podmienky uloženej zo strany Microsoftu, ktorá mohla potenciálne obmedziť prístup k informáciám súvisiacim s interoperabilitou a ich používanie, znamenala, že takáto podmienka musí byť nevyhnutná a primeraná s ohľadom na oprávnené záujmy Microsoftu, ktoré mala chrániť. Aby akákoľvek odmena požadovaná Microsoftom bola objektívne odôvodnená, musí odzrkadľovať len prípadnú skutočnú hodnotu dotknutých informácií, pričom akýkoľvek strategický význam založený na možnosti, že dané informácie umožnia spolupracovať s operačnými systémami Microsoft, musí byť vylúčený. Microsoftu prináleží preukázať túto skutočnosť (odôvodnenia 106 a 107 napadnutého rozhodnutia).
- 31 Komisia zistila, že zásady hodnotenia WSPP (pozri bod 25 vyššie) boli v súlade s cieľmi uvedenými v odôvodnení 1003 a odôvodnení 1008 bode ii) rozhodnutia z roku 2004. Tieto zásady totiž jednak stanovovali, že kompenzačná schéma musí používateľom informácií súvisiacich s interoperabilitou umožniť efektívne konkurovať Microsoftu. Jednak z týchto zásad vyplývalo, že na účely posúdenia, či majú informácie týkajúce sa interoperability skutočnú hodnotu, t. j. hodnotu, ktorá nespočíva v strategickom význame opísanom v bode 29 vyššie, treba najprv preskúmať, či príslušné protokoly sú výtvormi Microsoftu, ďalej posúdiť, či sú tieto výtvory inovatívne, a napokon zohľadniť prieskum trhu s podobnými technológiami, pričom akýkoľvek strategický význam vyplývajúci z prípadného dominantného postavenia musí byť vylúčený (odôvodnenia 117 a 118 napadnutého rozhodnutia).
- 32 Komisia tiež v odôvodneniach 119 a 158 napadnutého rozhodnutia uviedla, že kritériá uvedené v bode 31 vyššie by mohla použiť na posúdenie primeranej povahy odmeny požadovanej Microsoftom.
- 33 Komisia navyše zdôraznila, že jej posúdenie sa na obdobie končiacie sa 21. októbra 2007 vykoná s odkazom na verziu zmlúv WSPP predloženú 21. mája 2007 (pozri bod 24 vyššie). Keďže kompenzačná schéma, ktorá bola súčasťou tejto verzie zmlúv WSPP, stanovovala nižšie odmeny než tie, ktoré boli uvedené v predchádzajúcich verziách, závery Komisie podľa odôvodnenia 103 napadnutého rozhodnutia platili o to viac na dané staršie verzie.
- 34 Pokiaľ ide o prvé kritérium, stanovené v bode 31 vyššie, Komisia uviedla, že nebolo splnené, pretože Microsoft sa odvolával na protokoly, ktoré boli voľné (odôvodnenie 129 napadnutého rozhodnutia).
- 35 Pokiaľ ide o druhé kritérium, stanovené v odôvodnení 31 vyššie, Komisia zdôraznila, že Microsoft nemal mať nárok na odmenu, ak by predmetné technológie neboli nové v tom zmysle, že by boli súčasťou stavu techniky, alebo ak by pre odborníka vyplývali zrejým spôsobom zo stavu techniky. Domnievala sa, že kritériá založené na novosti a nevyplývajú zrejým spôsobom zo stavu techniky boli vhodné, pretože išlo o dobre známe pojmy v oblasti duševného vlastníctva (odôvodnenia 130 a 138 napadnutého rozhodnutia). V tejto súvislosti dospela k záveru, že malé čiastkové zmeny a nepatrné zlepšenia by mali len zanedbateľnú hodnotu pre tých, ktorým sú informácie súvisiace s interoperabilitou určené, a nebolo by ich možné považovať za inovatívne na účely výkonu rozhodnutia z roku 2004 (odôvodnenie 144 napadnutého rozhodnutia).
- 36 Komisia v tejto súvislosti dodala, že keďže Microsoft poukazoval na svoje patenty chrániace technológie týkajúce sa protokolov obsiahnutých v zverejnenej technickej dokumentácii, predbežne a na účely napadnutého rozhodnutia predpokladala, že tieto technológie boli inovatívne (odôvodnenie 132 napadnutého rozhodnutia).
- 37 Pokiaľ ide o tretie kritérium, stanovené v bode 31 vyššie, Komisia uviedla, že chce overiť, či odmeny, ktoré Microsoft požaduje, boli primerané vzhľadom na trhovú hodnotu podobných technológií (odôvodnenie 139 napadnutého rozhodnutia).

Posúdenie primeranej povahy odmeny požadovanej Microsoftom

– Všeobecný rámec

- 38 V odôvodneniach 159 až 164 napadnutého rozhodnutia Komisia zhrnula všeobecný rámec kompenzačnej schémy, ktorú navrhol Microsoft.
- 39 V tejto súvislosti Komisia uviedla, že Microsoft navrhol v rámci zmlúv WSPP rôzne druhy prístupu k informáciám súvisiacim s interoperabilitou. V tejto súvislosti Microsoft ponúkal prístup k protokolom v piatich možných scenároch v prípade služieb spoločného používania súborov a tlačiarň, v šiestnástich možných scenároch pre službu správy užívateľov a skupín užívateľov, ako aj prístup k službe „general networking“.
- 40 Prístup k informáciám o interoperabilite bolo možné získať na základe štyroch druhov zmlúv.
- 41 Po prvé zmluva No Patent umožňovala osobám, ktorým boli poskytnuté informácie súvisiace s interoperabilitou, vyvíjať a distribuovať operačné systémy pre servery pracovnej skupiny na základe technickej dokumentácie.
- 42 Po druhé podľa zmluvy Patent Only Microsoft udelil licenciu na obsah patentov, ktoré podľa neho chránili technológiu potrebnú na spoluprácu operačných systémov Windows pre osobné počítače so servermi pre pracovné skupiny.
- 43 Po tretie v rámci zmluvy All IP Microsoft udelil licenciu nielen na obsah patentov, ktoré podľa neho chránili technológiu potrebnú na spoluprácu operačných systémov Windows pre osobné počítače so servermi pre pracovné skupiny, ale aj prístup k technickej dokumentácii a právo uvedenú dokumentáciu používať.
- 44 Po štvrté podľa zmluvy s názvom „Interface Definition Language Only“ Microsoft udelil prístup k technickej dokumentácii týkajúcej sa týchto súborov a právo používať túto dokumentáciu.
- 45 Z odôvodnenia 160 napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že Microsoft pre väčšinu scenárov požadoval odmeny v závislosti od typu predpokladanej zmluvy a pri týchto odmenách vždy stanovil ich minimálnu a maximálnu výšku. Taktiež boli pripravené odmeny pre prípady scenárov spojených podľa služby, ako aj pre všetky scenáre v rámci troch služieb uvedených v bode 39 vyššie. Požadovaná odmena bola vyjadrená buď ako percentuálny podiel z čistých príjmov zmluvného partnera, ktorý dosiahol predajom produktov implementujúcich dotknuté protokoly, alebo ako paušálna suma za každý predaný server.
- 46 Napokon z odôvodnení 166, 167 a 297 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia sa zamerala na primeranú povahu odmeny požadovanej Microsoftom za nepatentované technológie zahrnuté do technickej dokumentácie a zverejnené v rámci zmluvy No Patent.
- Inovatívna povaha protokolov opísaných v technickej dokumentácii, ku ktorým Microsoft poskytuje prístup podľa zmluvy No Patent
- 47 Podľa odôvodnenia 169 napadnutého rozhodnutia Microsoft v dvoch správach predložených Komisii 31. júla a 24. augusta 2006 uviedol, že 173 protokolov obsahovalo nepatentované inovácie.
- 48 Microsoft sa svoj prístup snažil odôvodniť po prvé tým, že dotknutú technológiu vyvinul sám alebo bola vyvinutá v jeho mene, po druhé, že opísal problém, ktorý táto technológia rieši, po tretie predstavil technológie, ktoré boli súčasťou stavu techniky, aby tak poukázal na inovatívnu povahu predmetného protokolu, a po štvrté presne ukázal, kde sa tieto inovácie nachádzajú v zmenenej technickej dokumentácii.

- 49 Z odôvodnení 62, 69 a 171 napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že nezávislý splnomocnenec posúdil na žiadosť Komisie prístup Microsoftu týkajúci sa nepatentovanej technológie, pričom sa opierať o metódu opísanú v bode 48 vyššie, a že Komisia podala rovnakú žiadosť špecializovanej spoločnosti TAEUS týkajúcu sa scenárov nazvaných „File Replication Service“, „Directory Replication Service“ a „Network Access Protection“. Správa spoločnosti TAEUS bola Komisii predložená 15. decembra 2006 a správa nezávislého splnomocnenca 27. februára 2007.
- 50 Komisia uviedla, že nezávislý splnomocnenec dospel k záveru, že inovatívna bola len veľmi malá časť materiálu, ktorý by si zasluhoval odmenu a ktorý vypracoval Microsoft v rámci technickej dokumentácie. Okrem toho spoločnosť TAEUS dospela k záveru, že v troch scenároch, ktoré skúmala, nebola inovatívna žiadna z 21 technológií, ktoré obsahovali (odôvodnenia 171 až 174 napadnutého rozhodnutia). Podľa poznámky pod čiarou na strane 197 napadnutého rozhodnutia sa na týchto záveroch nič nezmenilo ani po odpovedi Microsoftu na oznámenie o výhradách, na základe ktorej boli vypracované dve správy nezávislého splnomocnenca a jedna spoločnosti TAEUS.
- 51 Komisia dospela k záveru, že pokiaľ ide o 173 technológií týkajúcich sa protokolov, ktoré Microsoft považoval za inovatívne, 166 z nich bolo súčasťou stavu techniky alebo vyplývali pre odborníka zrejmým spôsobom zo stavu techniky a 7 z týchto technológií bolo inovatívnych (odôvodnenia 175 a 219 napadnutého rozhodnutia).
- 52 Všetkých 173 predmetných technológií je uvedených v tabuľke pripojenej k napadnutému rozhodnutiu, ktorá obsahuje stručný opis každej technológie, a pre väčšinu technológií je uvedený aj údaj o dátume ich vzniku, o výhodách, aké z nich podľa Microsoftu vyplývajú, odkaz na spis predložený Microsoftom, krátke zhodnotenie, odkaz na stav techniky a odkaz na zdroje, ktoré podľa Komisie odôvodňujú posúdenie, aké mu dala, ako aj poznámky o stave techniky. Uvedené zdroje sa skladajú z dvoch správ nezávislého splnomocnenca z 3. marca a 8. júla 2007, ako aj z pripomienok European Committee for Interoperable Systems (ECIS) z 8. mája 2007 k odpovedi Microsoft na oznámenie o výhradách.
- 53 V odôvodneniach 187 až 218 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla svoj názor na inovatívnu povahu 8 technológií týkajúcich sa protokolov patriacich do scenára „Directory & Global Catalog Replication“, pričom táto technológia bola súčasťou služieb správy užívateľov a skupín užívateľov, a 11 technológií týkajúcich sa protokolov patriacich do scenára „File Replication Service“, ktorá bola súčasťou služby spoločného používania súborov a tlačiarň. Okrem tvrdení týkajúcich sa technológie „File Staging“ boli tvrdenia Microsoftu v prospech inovatívnej povahy týchto technológií Komisiou zamietnuté (odôvodnenie 219 napadnutého rozhodnutia).

– Prieskum trhu s podobnými technológiami

- 54 V odôvodneniach 220 až 279 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla svoje posúdenie týkajúce sa prieskumu trhu s technológiami podobnými nepatentovaným technológiám zverejneným v rámci zmluvy No Patent. Podľa tohto posúdenia podobné technológie bezodplatne ponúkajú tak Microsoft, ako aj iné podniky, takže z prieskumu trhu vyplýva, že odmena, ktorú Microsoft požaduje, nebola primeraná.

Penále

- 55 Komisia v odôvodnení 285 napadnutého rozhodnutia uviedla, že dané rozhodnutie sa týkalo iba obdobia od 21. júna 2006 do 21. októbra 2007. V odôvodnení 298 napadnutého rozhodnutia spresnila, že voči kompenzačnej schéme, ktorú Microsoft prijal 22. októbra 2007 (pozri bod 24 vyššie), nemá žiadne námietky, pokiaľ ide o primeranosť odmien v nej obsiahnutých. Komisia teda určila konečnú výšku penále za toto obdobie na 899 miliónov eur (odôvodnenia 299 a 300 napadnutého rozhodnutia).

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 56 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 9. mája 2008 Microsoft podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 57 Podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 16. augusta 2008 podal Free Software Foundation Europe eV (ďalej len „FSFE“) návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov Komisie.
- 58 Podaniami doručenými do kancelárie Súdu prvého stupňa 19. augusta 2008 podali návrhy na vstup do konania ako vedľajší účastníci na podporu návrhov Komisie Software & Information Industry Association (ďalej len „SIIA“) a ECIS.
- 59 Podaniami doručenými do kancelárie Súdu prvého stupňa 25. augusta 2008 podali International Business Machines Corp. (ďalej len „IBM“) a Red Hat Inc. návrhy na vstup do konania ako vedľajší účastníci na podporu návrhov Komisie.
- 60 Podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 26. augusta 2008 podala návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov Komisie Oracle Corp.
- 61 Podaniami doručenými do kancelárie Súdu prvého stupňa 25. a 26. augusta 2008 podali The Computing Technology Industry Association, Inc., (ďalej len „CompTIA“) a Association for Competitive Technology, Inc., (ďalej len „ACT“) návrhy na vstup do konania ako vedľajší účastníci na podporu návrhov Microsoftu.
- 62 Uznesením z 20. novembra 2008 predseda siedmej komory Súdu prvého stupňa týmto návrhom vyhovel.
- 63 Vedľajší účastníci konania podali svoje vyjadrenia a ostatní účastníci konania predložili svoje pripomienky k týmto vyjadreniam v stanovených lehotách.
- 64 Vzhľadom na to, že zloženie komôr Súdu prvého stupňa bolo zmenené, sudca spravodajca bol pridelený k druhej komore, ktorej bola z tohto dôvodu táto vec pridelená.
- 65 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania vyzval účastníkov konania, aby predložili niektoré dokumenty a poskytli určité informácie.
- 66 Microsoft navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - subsidiárne, aby zrušil penále alebo znížil jeho výšku,
 - zaviazal Komisiu a vedľajších účastníkov konania, ktorí vstúpili do konania na podporu jej návrhov, na náhradu trov konania.
- 67 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
 - zaviazal Microsoft na náhradu trov konania.

- 68 FSFE, Samba Team, SIIA, ECIS, IBM, Red Hat a Oracle navrhujú, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
 - zaviazal Microsoft na náhradu trov konania spojených s ich vedľajším účastníctvom.
- 69 CompTIA navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania spojených s jej vedľajším účastníctvom.
- 70 ACT navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - subsidiárne, aby zrušil penále uložené Microsoftu alebo znížil jeho výšku,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania spojených s jej vedľajším účastníctvom.

Právny stav

- 71 Zo žalobných dôvodov predložených Microsoftom sa prvý týka protiprávnej povahy uloženého penále predtým, ako boli povinnosti, ktoré mu vyplývali z článku 5 rozhodnutia z roku 2004, dostatočne konkretizované, druhý sa týka chyby, ktorej sa dopustila Komisia pri rozhodnutí o neprimeranej povahe odmeny vzťahujúcej sa na zmluvu No Patent, tretí sa týka chyby Komisie, pokiaľ ide o kritériá uplatňované na posúdenie inovatívnej povahy technológií týkajúcich sa protokolov, ktoré sú predmetom zmluvy No Patent, štvrtý sa týka protiprávnej povahy používania správ nezávislého splnomocnenca, piaty sa týka porušenia práv na obhajobu a šiesty neexistencie právneho základu na uloženie penále, ako aj jeho príliš vysokej a neprimeranej výšky.
- 72 Navyše v rámci prvého, druhého, tretieho a šiesteho žalobného dôvodu Microsoft tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené.

O prvom žalobnom dôvode, založenom na protiprávnej povahe uloženia penále, hoci povinnosti, ktoré Microsoftu vyplývali z článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, neboli konkretizované

Tvrdenia účastníkov konania

- 73 Microsoft na podporu svojho prvého žalobného dôvodu uvádza štyri výhrady.
- 74 Po prvé Komisia porušila svoju povinnosť stanoviť v pozitívnom zmysle úkony, ktoré musí Microsoft vykonať, aby vyhovel článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004. Ako totiž vyplýva z predchádzajúcej rozhodovacej praxe Komisie, Komisia mohla v rozhodnutí z roku 2004 špecifikovať výšku odmien, na ktoré mal Microsoft nárok. Pod pojmom „v primeranej výške“ možno totiž chápať rôznu výšku odmien. Týmto tvrdením sa nesnaží spochybniť zákonnosť rozhodnutia z roku 2004 ani nepopiera možnosť vykonať ustanovenia zahŕňajúce neurčité právne konštrukcie, ale spochybniť právo uložiť penále za porušenie vyššie uvedených ustanovení predtým, ako budú špecifikované povinnosti, ktoré z neho vyplývajú.
- 75 S cieľom spresniť tieto povinnosti predtým, než im bol Microsoft podrobený, Komisia stanovila postup podľa článku 5 písm. d) toho istého rozhodnutia. Ako už uviedla v oznámení o výhradách zaslaných Microsoftu v auguste 2000 a auguste 2003 a ako vyplýva z odôvodnenia 995 rozhodnutia z roku 2004,

ak tieto Microsoftom navrhnuté opatrenia nebudú uspokojivé, uloží potrebné opatrenia svojím rozhodnutím. Komisia však neustále odmietala konkretizovať to, čo považovala za „primeranú odplatu“, hoci podľa záväzkov, ktoré na seba prebrala podľa článku 5 rozhodnutia z roku 2004, bola povinná Microsoftu uložiť pozitívne špecifikované podmienky prostredníctvom rozhodnutia. Keďže zo zásad hodnotenia WSPP vyplývajú len všeobecné usmernenia, ktoré nevedú k špecifickej výške odmien, nemožno ich považovať za dostatočné na tento účel. Tvrdenia týkajúce sa neexistencie skutočnej hodnoty a toho, že informácie súvisiace s interoperabilitou boli v tom čase poskytované bezodplatne, neboli skutkovo podložené a k ich nedôveryhodnosti navyše prispievalo to, že boli uzatvárané licenčné zmluvy v rámci kompenzačnej schémy Microsoftu.

- 76 Po druhé Microsoft tvrdí, že Komisia sa svojím konaním dopustila porušenia článku 24 nariadenia č. 1/2003, pretože penále, ktorého cieľom je prinútiť osobu k určitému správaniu, možno uložiť, len ak sú povinnosti tejto osoby presne vymedzené, v opačnom prípade takým uložením penále dôjde k porušeniu základných práv. V tomto prípade sa Komisia, ktorá, ako tvrdí žalobca, nebola oprávnená začať konanie podľa článku 24 nariadenia č. 1/2003, ak presne nevedela, čo mal Microsoft vykonať, aby si splnil povinnosti, ktoré mu vyplývali z rozhodnutia z roku 2004, mohla obrátiť na nezávislého splnomocnenca, aby do požadovanej miery spresnil povinnosti Microsoftu.
- 77 Po tretie Microsoft, ktorý podporuje CompTIA, zdôraznil, že Komisia tým, že uložila penále ešte pred špecifikovaním povinnosti Microsoftu v potrebnom rozsahu, porušila zásadu riadnej správy vecí verejných. V tejto súvislosti CompTIA tvrdí, že žaloba Komisie nie je transparentná, objektívna ani spravodlivá a že penále bolo vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci svojvoľné a neprimerané. CompTIA tvrdí, že Komisia svojím konaním spôsobila riziko a neistotu, ktoré na úkor spotrebiteľov povedú k zániku dôvodov na prínos inovácií.
- 78 Napokon po štvrté Microsoft tvrdí, že Komisia tým, že odmietla prijať rozhodnutie, ktoré by mohlo byť preskúmané súdom, a odmietla stanoviť povinnosti vyplývajúce z článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 v súvislosti s výškou odmien, nútila Microsoft, aby splnil jej žiadosti o zníženie odmien pre všetky zmluvy WSPP bez toho, aby zákonnosť dotknutých žiadostí mohol napadnúť pred súdom. Takto bol Microsoft pripravený o právo na účinnú súdnu ochranu pred posúdeniami vykonanými Komisiou, ktoré boli stále len „predbežné“. Okrem toho, aj keby Microsoft odmietol prehodnotiť svoje návrhy a aj keby podal žalobu o zodpovednosť alebo žalobu o nečinnosť, tieto úkony by nevedli k rozhodnutiu Komisie, ktorým by definovala primeranú výšku odmeny.
- 79 Microsoft tieto tvrdenia opakovane uvádzal v priebehu správneho konania, pričom mu na ne vôbec nebolo odpovedané, a to ani v napadnutom rozhodnutí, v ktorom teda tiež došlo k nedostatočnému odôvodneniu.
- 80 ACT tvrdí, že Microsoft zaviedol najvhodnejšie metódy, pomocou ktorých mali byť vymedzené jeho povinnosti v súlade s článkom 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, zatiaľ čo Komisia iba odmietla výsledky vyšetrovaní, ktoré sa týchto metód týkali, bez toho, aby poskytla Microsoftu vysvetlenia, ktoré potreboval na splnenie si povinností. Okrem toho Komisia požiadala o informácie len podniky, ktoré vstúpili do konania na jej podporu.
- 81 Komisia a účastníci konania, ktorí do konania vstúpili na jej podporu, spochybňujú dôvodnosť tohto žalobného dôvodu a dodávajú, že Microsoft sa s ohľadom na definíciu svojich povinností nemôže v rámci tejto žaloby odvolávať na údajnú nepresnosť v rozhodnutí z roku 2004.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 82 Hneď na úvod treba zamietnuť argumentáciu Komisie týkajúcu sa toho, že Microsoft chce napadnúť zákonnosť rozhodnutia z roku 2004. Ako totiž vyplýva z písomných vyjadrení predložených Microsoftom, jeho tvrdenia sa nezakladajú na údajnej nezákonnosti článku 5 písm. a) tohto

rozhodnutia, ale na tom, že Komisia údajne nemohla uložiť trest za porušenie dotknutých ustanovení bez toho, aby predtým svojím rozhodnutím, ktoré je možné napadnúť opravným prostriedkom, stanovila výšku odmeny, ktorú považovala za primeranú. Táto otázka sa zjavne týka zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktorým bolo uložené penále.

- 83 Ďalej treba pripomenúť, ako vyplýva z odôvodnenia 280 napadnutého rozhodnutia, že dotknuté penále bolo uložené z dôvodu, že Microsoft v rozpore s povinnosťou stanovenou v článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 neposkytol prístup k informáciám súvisiacim s interoperabilitou, na ktoré sa vzťahuje zmluva No Patent, ani nepovolil ich použitie za „primeraných podmienok“.
- 84 Pokiaľ ide o článok 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, treba poznamenať, že použitie neurčitých právnych konštrukcií pri formulovaní pravidiel, ktorých porušenie spôsobí vznik občianskoprávnej, správnej alebo dokonca trestnej zodpovednosti ich porušiteľa, nepovedie k nemožnosti uložiť zákonom stanovené nápravné opatrenia, ak sa právny subjekt môže zo znenia relevantného ustanovenia a v prípade potreby pomocou jeho výkladu, ktorý mu dávajú súdne orgány, dozvedieť, aké konania alebo opomenutia zakladajú takúto jeho zodpovednosť (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 3. mája 2007, *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, Zb. s. I-3633, bod 50, a z 22. mája 2008, *Evonik Degussa/Komisia*, C-266/06 P, neuverejnený v Zbierke, bod 39).
- 85 V tejto súvislosti, v súlade s ustálenou judikatúrou (uznesenie Súdneho dvora z 10. júla 2001, *Irish Sugar/Komisia*, C-497/99 P, Zb. s. I-5333, bod 15; rozsudky Súdu prvého stupňa z 11. marca 1999, *Eurofer/Komisia*, T-136/94, Zb. s. II-263, bod 271, a z 10. apríla 2008, *Deutsche Telekom/Komisia*, T-271/03, Zb. s. II-477, bod 252), výrok rozhodnutia z roku 2004 treba chápať a vykladať v súlade s odôvodnením daného rozhodnutia. Z odôvodnenia 1003 tohto rozhodnutia vyplýva, že jeho cieľom je zabezpečiť, aby konkurenti Microsoftu mohli pomocou implementovania sprístupnených špecifikácií vyvíjať produkty, ktoré umožňujú interoperabilitu so štruktúrou domény systému Windows natívne podporovanou v dominantnom operačnom systéme Windows pre osobné počítače, a teda aby boli schopní efektívne konkurovať v oblasti operačných systémov pre servery pracovnej skupiny Microsoft. Navyše v odôvodnení 1008 bode ii) rozhodnutia z roku 2004 sa uvádza, že akékoľvek odmena, ktorú môže Microsoft požadovať ako protihodnotu za poskytnutie prístupu k informáciám súvisiacim s interoperabilitou, nemôže odzrkadľovať strategický význam, ktorý vyplýva zo sily Microsoftu na trhu s operačnými systémami pre osobné počítače alebo na trhu s operačnými systémami pre servery pracovnej skupiny.
- 86 V tejto súvislosti po rokovaní s Komisiou (odôvodnenia 39, 111 a 113 napadnutého rozhodnutia) Microsoft začlenil v máji 2005 zásady hodnotenia WSPP do dohôd WSPP. V článku 7.5 zmluvy No Patent (v znení z 21. mája 2007) teda Microsoft vyhlásil, že pri príprave tabuľky svojich odmien uplatnil tieto zásady hodnotenia, a uviedol, že podľa článku 7.7 písm. d) tej istej zmluvy majú nezávislý splnomocnenec a High Court of Justice právomoc vyvodiť voči nemu dôsledky, ak by porušil tieto zásady hodnotenia.
- 87 Pokiaľ ide o obsah zásad hodnotenia WSPP, ktoré boli znázornené v bode 31 vyššie, treba konštatovať, že upravujú kumulatívne a dostatočne presné kritériá, na základe ktorých Microsoft dokáže posúdiť, či určitá technológia zahŕňa skutočnú hodnotu, ktorá je odlišná od jej strategického významu, ako bolo opísané v odôvodnení 1008 bode ii) rozhodnutia z roku 2004, ako aj v uvedených zásadách hodnotenia. Navyše neexistuje nič, na základe čoho by bolo možné sa domnievať, že tieto princípy hodnotenia založené na článku 5 rozhodnutia z roku 2004 môže uplatniť nezávislý splnomocnenec a High Court of Justice, ale už nestačia Microsoftu, aby sa správal v súlade s týmto ustanovením, ani Komisii na výkon jej úloh dohľadu nad týmto správaním.
- 88 Z toho vyplýva, že Komisia bola oprávnená uložiť Microsoftu penále za neplnenie si povinností vyplývajúcich z článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, keďže toto ustanovenie spĺňalo podmienky uvedené v bode 84 vyššie.

- 89 Treba dodať, že Komisia v liste z 18. apríla 2005 Microsoftu zdôraznila, že akákoľvek odmena musí byť paušálna, a nie proporcionálna k príjmom z predaja produktov predávaných konkurentmi Microsoftu. Navyše, ako zdôrazňuje SIIA, na tlačovej konferencii z 1. marca 2007, ktorej zápis sa nachádza na internetovej stránke Microsoftu, M. B., zastávajúci funkciu Senior Vice President, General Counsel and Corporate Secretary Microsoftu, uviedol, že zásady hodnotenia WSPP boli „veľmi jasné“, napriek tomu, že boli do určitej miery zložité.
- 90 Argumentácia Microsoftu, že sama Komisia mala prostredníctvom rozhodnutia, ktoré je možné napadnúť na súde, stanoviť primeranú výšku odmeny predtým, než mohla uložiť penále, je tiež neopodstatnená.
- 91 Ako totiž vyplýva z bodu 84 vyššie, použitie neurčitých právnych konštrukcií v určitom ustanovení nebráni určení zodpovednosti porušiteľa. Ako zdôrazňuje Komisia, keby to tak nebolo, porušenie článkov 101 ZFEÚ alebo 102 ZFEÚ, v ktorých samotných sú použité neurčité právne konštrukcie, ako je skresľovanie hospodárskej súťaže alebo „zneužívanie“ dominantného postavenia, by nemohlo mať za následok uloženie pokuty, ak by predtým nebolo prijaté rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie.
- 92 Na rozdiel od tvrdení Microsoftu (pozri bod 75 vyššie) bolo cieľom článku 5 písm. d) rozhodnutia z roku 2004 len prinútiť podnik, aby prijal opatrenia s cieľom dodržať svoje záväzky uvedené v písmenách a) až c) toho istého ustanovenia a aby o opatreniach, ktoré plánuje prijať, informoval Komisiu. Tento článok teda stanovuje požiadavku, ktorá, ako to z neho samotného vyplýva, smeruje k tomu, aby sa Komisii pred uplynutím 120-dňovej lehoty stanovenej v písmene a) umožnilo posúdiť opatrenia, ktoré sa Microsoft zaväzuje prijať s cieľom skončiť porušovanie. Z článku 5 písm. d) rozhodnutia z roku 2004, a už vôbec nie z odôvodnenia 995, nevyplýva, že by sa Komisia akýmkoľvek spôsobom zaviazala, že rozhodnutím stanoví výšku primeranej odmeny skôr, než uloží penále.
- 93 V tejto súvislosti treba dodať, že penále uložené podľa napadnutého rozhodnutia sa vzťahuje na obdobie od 21. júna 2006 do 21. októbra 2007. Ako pritom vyplýva z odôvodnenia 101 rozhodnutia z roku 2005 a z odôvodnenia 232 rozhodnutia z roku 2006 (pozri body 15 a 16 vyššie), Microsoft dokonca do 20. júna 2006 ani nepredložil presné a úplné znenie informácií súvisiacich s interoperabilitou, takže aj keby Komisia považovala za vhodné stanoviť primeranú výšku odmeny, nepodarilo by sa jej to uskutočniť.
- 94 Okrem toho rozlišovanie medzi penále a pokutou, o ktoré sa Microsoft snaží (pozri bod 76 vyššie), nie je na účely posúdenia tohto žalobného dôvodu relevantné. Na jednej strane sú totiž pokuta uložená podľa článku 23 nariadenia č. 1/2003 a konečné penále, ktoré je sporné v prejednávanej veci a ktoré bolo uložené podľa článku 24 ods. 2 toho istého nariadenia, dôsledkami porušenia článku 101 ZFEÚ alebo článku 102 ZFEÚ (pokuta) a rozhodnutia, ktorým sa prikazuje skončiť predmetné porušenie a prípadne sa ukladajú opatrenia zaväzujúce na určité správanie (penále). Na druhej strane sa pokuta aj penále týkajú správania podniku, ku ktorému došlo v minulosti, a musia mať odstrašujúci účinok, aby sa zabránilo opakovaniu porušenia alebo pokračovaniu v porušení. Vzhľadom na túto zhodu vlastností s cieľmi neexistuje nič, čo by odôvodňovalo rozlišovanie na úrovni spresnenia toho, čo podnik musí alebo nesmie vykonať, aby sa správal v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže predtým, ako voči nemu dôjde k prijatiu rozhodnutia o uložení pokuty alebo rozhodnutia o uložení konečného penále.
- 95 Microsoft má navyše pravdu, keď tvrdí, že pod pojem „primeraná výška odmeny“ môžu spadať jej rôzne výšky. Toto posúdenie však len potvrdzuje oprávnenosť tvrdení Komisie, že jej povinnosťou nie je stanoviť určitú výšku odmien spomedzi viacerých, ktoré sa považujú za primerané v zmysle rozhodnutia z roku 2004, a nanútiť ju Microsoftu. Hoci Komisia, samozrejme, má právomoc konštatovať porušenie a nariadiť dotknutým účastníkom skončiť toto porušenie, neprináleží jej nanútiť im svoj výber spomedzi rôznych možností správania sa, ktoré sú v súlade so zmluvou, ani prijať rozhodnutie ukladajúce opatrenia správania, ako je rozhodnutie z roku 2004 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. septembra 1992, Automec/Komisia, T-24/90, Zb. s. II-2223, bod 52). Z toho vyplýva, že ak si podnik zvolil jednu z týchto možností, Komisia nemôže konštatovať porušenie alebo uložiť penále len preto, že by dala prednosť inej

možnosti. Microsoftu teda prináleží udeliť práva prístupu k informáciám súvisiacim s interoperabilitou a poskytnúť právo na ich používanie za primeranú výšku odmeny v zmysle článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, pričom Komisia nemôže uložiť penále, ak by sa domnievala, že táto výška odmeny je primeraná, ale že mala byť navrhnutá „ešte primeranejšia výška“.

- 96 Vzhľadom na tieto skutočnosti treba odmietnuť tvrdenia Microsoftu založené na údajnom porušení zásady riadnej správy vecí verejných (pozri odôvodnenie 77 vyššie).
- 97 Napokon, ani tvrdenie Microsoftu založené na porušení práva na účinnú súdnu ochranu nemôže uspieť. V tomto ohľade stačí uviesť, že v prejednávacom konaní Microsoft napáda posúdenie Komisie týkajúce sa inovatívnej povahy predmetných technológií a v dôsledku toho aj jej posúdenie týkajúce sa primeranej výšky odmeny, ktorú môže požadovať. Výhrada Microsoftu spočíva v podstate v tom, že toto jej posúdenie by mohol napadnúť skôr, ak by Komisia svojím rozhodnutím stanovila primeranú výšku odmeny. Ak by však Microsoft chcel tak konať, mohol namiesto vedenia zdĺhavých rokovaní s Komisiou a postupného znižovania požadovaných odmien najskôr čo najrýchlejšie oznámiť presné a úplné informácie súvisiace s interoperabilitou a neskôr prijať s konečnou platnosťou výšku odmien, ktoré považoval za primerané. V takom prípade, ak by sa Komisia domnievala, že výška predmetných odmien nebola primeraná, prijala by skôr také rozhodnutie, ako je napadnuté rozhodnutie v tejto veci. Právo na účinnú súdnu ochranu Microsoftu teda v žiadnom prípade nebolo ovplyvnené.
- 98 Takisto tá časť tohto žalobného dôvodu, ktorá sa zakladá na porušení povinnosti odôvodnenia z dôvodu, že Komisia sa nevyjadрила k tvrdeniam, ktoré boli uvedené aj v priebehu správneho konania, musí byť zamietnutá.
- 99 Podľa ustálenej judikatúry musí byť odôvodnenie, ktoré sa vyžaduje podľa článku 253 ES, prispôsobené povahe dotknutého aktu a musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá akt prijala, umožňujúce dotknutým osobám pochopiť dôvody prijatia opatrenia a príslušnému súdu preskúmať ho. Požiadavka odôvodnenia musí byť hodnotená vzhľadom na okolnosti daného prípadu, najmä na obsah aktu, charakter uvádzaných dôvodov a záujem, ktorý môžu mať na získaní takýchto vysvetlení osoby, ktorým je akt určený, alebo ďalšie osoby priamo a osobne dotknuté takýmto aktom. Nevyžaduje sa, aby boli v odôvodnení presne uvedené všetky relevantné právne a skutkové okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa má posudzovať nielen s ohľadom na jeho znenie, ale tiež s ohľadom na jeho kontext, ako aj na všetky právne predpisy upravujúce dotknutú oblasť (rozsudok Súdného dvora z 30. marca 2000, VBA/Florimex a i., C-265/97 P, Zb. s. I-2061, bod 93).
- 100 Ako vyplýva z predchádzajúceho posúdenia, právne predpisy upravujúce dotknutú oblasť vôbec nebránia uloženiu penále, hoci Komisia predtým nestanovila výšku odmeny, ktorú považuje za primeranú v zmysle článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004. Za týchto podmienok si Komisia splní povinnosť odôvodnenia, keď jasne a jednoznačne uvedie dôvody, pre ktoré výška odmeny požadovanej Microsoftom nebola primeraná, pričom odôvodnenie, ktoré by sa konkrétne týkalo možnosti uložiť penále bez predchádzajúceho určenia primeranej výšky odmeny Komisiou, nie je na tento účel potrebné.
- 101 V dôsledku toho treba prvý žalobný dôvod zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode, založenom na chybe, ktorej sa dopustila Komisia pri rozhodnutí o neprimeranej povahe výšky odmeny vzťahujúcej sa na zmluvu No Patent

Tvrdenia účastníkov konania

- 102 Vzhľadom na neurčitú povahu konceptu primeranej náhrady a na to, že Komisia odmieta spresniť povinnosti Microsoftu, sa tento podnik rozhodol vytvoriť mechanizmus, pomocou ktorého mohol vyjednávať odmeny s prípadnými záujemcami o licencie a podliehať kontrolnej právomoci nezávislého

splnomocnenca. Okrem toho na základe žiadosti Komisie sa Microsoft rozhodol zaviesť ešte nižšie odmeny, než navrhla spoločnosť PricewaterhouseCoopers, ktorá je medzinárodne uznávanou znaleckou spoločnosťou, ktoré sa zakladali na posúdení hodnoty technológií oprávnene považovaných za porovnateľné podľa medzinárodne uznávaných pravidiel. Ako však bolo všeobecne známe, tieto sadzby slúžili iba ako východiskový bod na rokovania s potenciálnymi zmluvnými partnermi, pričom v prípade nemožnosti dosiahnuť dohodu bolo možné obrátiť sa na nezávislého splnomocnenca, aby stanovil primeranú odmenu podľa zásad hodnotenia WSPP. Aj keby Komisia nesúhlasila s posúdením externých odborníkov, ktorých Microsoft v dobrej viere poveril v snahe vyhovieť rozhodnutiu z roku 2004, nemožno súhlasiť s tvrdením, že Microsoft uplatňoval neprimeranú výšku odmeny, a už vôbec nie diskriminačnú, pretože žiadny z jeho zmluvných partnerov nepovažoval za potrebné obrátiť sa na nezávislého splnomocnenca, a to ani počas rokovaní, hoci pozícia Microsoftu bola oslabená z dôvodu hrozby veľmi vysokého penále. Ako tvrdí žalobca, zavedením tohto sporového mechanizmu uzatvárania zmluvy s Microsoftom sa v každom prípade zabezpečí, že akákoľvek napokon poskytnutá odmena bude primeraná, pretože bude v súlade so zásadami hodnotenia WSPP uplatňovanými týmto splnomocnencom.

- 103 Za týchto okolností treba dospieť k záveru, že dôvodom, prečo niektoré spoločnosti vôbec nerokovali s Microsoftom ani sa neobrátili na nezávislého splnomocnenca, nebola neprimeraná výška odmeny, ktorú Microsoft navrhoval, ale to, že nesúhlasili s tvrdením založeným na tom, že dotknuté protokoly neobsahovali dostatok inovácií.
- 104 Microsoft tiež odmietol tvrdenia, že podniky, ktoré by uzavreli licenčné zmluvy, by zaplatili za strategický význam dotknutých technológií a neboli by konkurentmi Microsoftu, ako vecne nesprávne.
- 105 Okolnosť, že zmluvy uzavreté s Microsoftom sa týkajú zmluvy All IP, je údajne nepodstatná, pretože z toho nevyplýva, že by odmeny navrhované za uzatvorenie zmlúv No Patent boli neprimerané, hoci technická dokumentácia bola v oboch prípadoch totožná.
- 106 Microsoft tieto tvrdenia opakovane uvádzal v priebehu správneho konania, pričom mu na ne vôbec nebolo odpovedané, a to ani v napadnutom rozhodnutí, v ktorom teda tiež došlo k nedostatočnému odôvodneniu.
- 107 Vzhľadom na odmietanie Komisie stanoviť výšky odmien, ktoré by považovala za primerané, sa Microsoft navyše zaviazal použiť so spätnou účinnosťou, ku dňu prijatia rozhodnutia z roku 2004, akúkoľvek výšku odmeny, ktorá by bola na základe rokovaní s Komisiou stanovená ako primeraná, takže prípadní nadobúdatelia licencií si mohli byť istí, že napokon zaplatia len primeranú cenu. Tvrdenie Komisie týkajúce sa odstrašujúceho účinku výšky odmien, ktoré síce boli len navrhované, ale neboli Microsoftom „uplatňované“, bola podľa žalobcu len dôkazmi nepodloženou domnienkou.
- 108 Ak by Komisia prikladala taký význam tomu, aby si prípadní nadobúdatelia licencií mohli presne spočítať svoje náklady, mala namiesto stanovenia arbitrážneho mechanizmu prijať rozhodnutie, ktorým by určila maximálnu výšku primeraných odmien.
- 109 CompTIA podporuje Microsoft v tvrdení, že výsledok rokovaní so subjektmi, ktoré nie sú spojené s Microsoftom, bol najspoľahlivejším ukazovateľom primeranej povahy predmetnej výšky odmien. Pritom v danom čase už štyri podniky dobrovoľne uzavreli zmluvy o prístupe k informáciám súvisiacim s interoperabilitou, a to za cenu, ktorá bola ešte vyššia než tá, ktorú Komisia považovala za neprimeranú, čo je okolnosť, na ktorú pri príprave teoretických a abstraktných hodnotení nemožno neprihliadnuť. Okrem toho sa podľa CompTIA nedalo v štádiu rokovaní zistiť, či dotknuté podniky chceli vyvíjať konkurenčné technológie k technológii Microsoftu, pričom táto otázka je s ohľadom na rozhodnutie z roku 2004 irelevantná.
- 110 Microsoft dodáva, že rozhodnutie z roku 2004 mu nebráni požadovať odmeny vypočítané proporcionálne z príjmov dosiahnutých nadobúdateľmi licencií, ani sa od neho nevyžaduje prispôbiť sa obchodnému modelu každého z jeho prípadných zmluvných partnerov.

- 111 Napokon tvrdí, že Komisia nezohľadnila skutočnosť, že zmluva No Patent napriek svojmu názvu umožňovala dotknutým osobám využívať technológie patentované Microsoftom. Ak sa Komisia domnieva, že sľub Microsoftu, že si nebude uplatňovať žiadne práva vyplývajúce z patentov, nemá požadovaný efekt, mala to jasne vyjadriť v rámci tohto konania.
- 112 Komisia a vedľajší účastníci konania, ktorí do konania vstúpili na jej podporu, spochybňujú dôvodnosť tohto žalobného dôvodu.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 113 Hneď na úvod treba zamietnuť tvrdenie Microsoftu založené na tom, že výška odmien požadovaných počas obdobia, na ktoré sa vzťahovalo napadnuté rozhodnutie, predstavovala len návrhy ako podklad rokovaní, v ktorých sa napokon dospelo k primeraným cenám. Cieľom článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 bolo nielen prinútiť Microsoft začať rokovania s každým podnikom, ktorý chce vyvíjať a distribuovať operačné systémy pre servery pracovnej skupiny, ale aj prinútiť ho, aby takému podniku sprístupnil informácie súvisiace s interoperabilitou a povolil ich použitie na tento účel za primeraných a nediskriminačných podmienok.
- 114 Z toho vyplýva, že Microsoft bol z vlastného podnetu povinný navrhnúť také podmienky v lehote 120 dní, ktorá mu vyplývala z článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004. V tejto súvislosti skutočnosť, že výška odmien navrhnutých Microsoftom počas obdobia, ktorého sa týkalo napadnuté rozhodnutie, je nižšia, než vo svojej správe z 23. apríla 2007 navrhla PricewaterhouseCoopers, je nepodstatná, a to najmä preto, že táto správa neobsahovala analýzu inovatívnej povahy predmetných technológií. Navyše čo sa týka neexistencie konceptu primeranej náhrady a povinností Komisie v tejto súvislosti, treba pripomenúť úvahy uvedené bodoch 84 až 95 vyššie.
- 115 S tvrdením Microsoftu, že zavedenie mechanizmu nezávislého splnomocnenca s jeho súhlasom zabezpečí, že akákoľvek napokon poskytnutá odmena bude primeraná, pretože bude v súlade so zásadami hodnotenia WSPP uplatňovanými týmto splnomocnencom, nemožno súhlasiť. Ako bolo zdôraznené v bodoch 113 a 114 vyššie, povinnosť uložená Microsoftu v rozhodnutí z roku 2004 totiž spočívala v sprístupnení informácií súvisiacich s interoperabilitou a povolenia ich použitia za primeraných a nediskriminačných podmienok z vlastného podnetu. Za týchto podmienok sa existencia arbitrážneho mechanizmu zverenie nezávislému splnomocnencovi nanajvýš snaží zmierniť následky prípadného pokračovania podniku s dominantným postavením v zneužívajúcom správaní s cieľom rýchlo rozhodnúť akékoľvek spory a predovšetkým využitím vysokej miery vedomostí v tejto oblasti. Zavedenie takého mechanizmu však nemôže zaručiť opätovné nastolenie hospodárskej súťaže, aká by existovala, keby Microsoft z vlastného podnetu navrhol prístup k informáciám súvisiacim s interoperabilitou za primeraných podmienok. Toto konštatovanie je relevantné tým viac v súvislosti s trhmi, ktoré sa rýchlo sa menia a podliehajú vývoju produktov, o aké ide v tejto veci, ktorých fixné náklady sú veľmi vysoké a dotknuté osoby si ich musia dokázať vopred vypočítať. Navyše, ako uviedla Komisia v odpovedi na písomnú otázku Všeobecného súdu, bez toho, aby to Microsoft poprel, informácie súvisiace s interoperabilitou bolo možné považovať za zverejnené v presnom a úplnom znení v tom zmysle, že sa dali použiť na vývoj ďalšieho softvérového produktu, až 23. novembra 2006. Z toho vyplýva, že samotný základ úlohy nezávislého splnomocnenca ako rozhodcu primeranej povahy cien, ktoré navrhoval Microsoft, bol vážne ohrozený, teda aspoň do tohto dátumu. Existencia mechanizmu rozhodcu, ktorý bol zavedený až po uzavretí zmluvy No Patent, teda nemožno považovať za skutočnosť, ktorá by mohla úplne odstrániť dôsledky vyplývajúce z nedodržania povinností uložených podľa článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004.
- 116 To isté platí aj vzhľadom na ustanovenie o „zrýchlenom konaní na riešenie sporov“ obsiahnuté vo verziách zmlúv na hodnotenie technickej dokumentácie z októbra 2005 a februára 2006 (pozri bod 23 vyššie), na ktoré sa odkazuje v poznámke pod čiarou na strane 136 napadnutého rozhodnutia. Ako totiž vyplýva z jeho znenia, ktoré je podľa Microsoftu formulované zhodne s verziami z februára 2007,

v prípade nedosiahnutia dohody medzi Microsoftom a prípadným nadobúdateľom licencie o súlade požadovaných cien alebo zaradenia technológií so zásadami hodnotenia WSPP, ako aj prípadne určitého ustanovenia WSPP musí nadobúdateľ licencie Microsoftu oznámiť písomne dôvody, pre ktoré si myslí, že Microsoft si nesplnil povinnosti. Ak nedôjde k dohode do pätnástich pracovných dní, prípadný nadobúdateľ licencie sa môže obrátiť na nezávislého splnomocnenca, ktorý je oprávnený vyjadriť svoj názor v súvislosti s touto otázkou. V takom prípade bol Microsoft povinný oznámiť písomne do dvoch týždňov dôvody, prečo považuje cenu alebo určité ustanovenie sa odôvodnené.

- 117 Z ustanovenia o „zrýchlenom konaní na riešenie sporov“ jasne vyplýva, že mechanizmus, ktorý je v ňom upravený, nedáva nezávislému splnomocnencovi právomoc na základe kontroly *ex ante* s cieľom uzatvárania budúcej zmluvy WSPP stanoviť výšku odmien v súlade so zásadami hodnotenia WSPP, ale iba možnosť vyjadriť sa v tejto súvislosti, pričom Microsoft môže na svojom postoji trvať, ak uvedie dôvody svojho rozhodnutia. Preto, dokonca aj odhliadnuc od skutočnosti, že Microsoft bol podľa článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 povinný z vlastného podnetu navrhnúť primerané a nediskriminačné podmienky, treba konštatovať, že dotknutý mechanizmus nedokázal zaručiť výsledok, ktorý by bol rovnocenný s výsledkom sledovaným daným ustanovením.
- 118 Navyše okolnosť, že Microsoft sa zaviazal so spätnou účinnosťou uplatňovať výšku odmien, s ktorou bude Komisia súhlasiť ako s primeranou, nemá vplyv na skutočnosť, že počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje napadnuté rozhodnutie, t. j. po uplynutí lehoty stanovenej v článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, Microsoft tieto odmeny stále nenavrhoval podnikom, ktoré chcú vyvíjať a distribuovať operačné systémy pre servery pracovnej skupiny.
- 119 Okrem toho skutočnosť, že niektoré podniky uzavreli zmluvy s Microsoftom za odmenu, ktorú požadoval, bez toho, aby sa obrátili na nezávislého splnomocnenca, nestačí na spochybnenie správnosti dôvodov uvedených v odôvodneniach 165 až 219 napadnutého rozhodnutia, týkajúcich sa inovatívnej povahy dotknutých technológií. Po prvé, ako pripúšťa Microsoft, sú totiž predmetné zmluvy typu All IP, čo znamená, že sa tiež týkajú patentovaných technológií Microsoftu, ktorých inovatívnu povahu Komisia nespochybnila. Hoci teda skutočnosť, že zmluvy dotknuté v tejto veci sú typu All IP, nepreukazuje, že odmeny požadované Microsoftom v rámci zmluvy No Patent sú neprimerané, nevyplyva z toho ani opak. Po druhé za predpokladu, že zodpovedné osoby týchto podnikov boli presvedčené o inovatívnej povahe predmetných technológií, kľúčovou otázkou zostáva, či analýza Komisie v tomto ohľade je objektívne v súlade s pravidlami platnými v prejednávanej veci, čo bude preskúmané v rámci posúdenia tretieho žalobného dôvodu.
- 120 Je tiež dôležité si uvedomiť, že ak rozhodnutie z roku 2004 nebráni Microsoftu požadovať odmeny vypočítané proporcionálne z príjmov dosiahnutých nadobúdateľmi licencií, možno také odmeny požadovať, len ak sa vzťahujú na inú hodnotu než strategický význam predmetných technológií [pozri odôvodnenie 1008 bod ii) rozhodnutia z roku 2004]. Práve tento posledného aspektu sa týka posúdenie vykonané Komisiou v rámci napadnutého rozhodnutia. Navyše treba konštatovať, že okrem povinnosti poskytnúť informácie súvisiace s interoperabilitou za nediskriminačných podmienok je rozhodnutie z roku 2004 neutrálne z pohľadu možnosti každého z prípadných zmluvných partnerov Microsoftu, pokiaľ ide o možnosť uzavrieť zmluvu podľa svojho obchodného modelu. To platí tým skôr v prípade napadnutého rozhodnutia v tom zmysle, že správanie Microsoftu sa posudzuje vzhľadom na inovatívnu povahu predmetných technológií, a nie na možnosť každého z prípadných zmluvných partnerov uzavrieť s Microsoftom zmluvu podľa obchodného modelu svojho podniku. Tvrdenia Microsoftu zhrnuté v bode 110 vyššie treba preto zamietnuť ako neúčinné.
- 121 Pokiaľ ide o tvrdenie Microsoftu, že zmluva No Patent umožňuje dotknutým osobám využívať patentované technológie, stačí uviesť, že podľa článku 1.14 danej zmluvy pod pojem „Microsoft licensed intellectual property“ spadá aj „know-how“, priemyselné tajomstvo, obchodné tajomstvo, dôverné informácie a autorské práva, s výslovným vylúčením akéhokoľvek práva chráneného patentom alebo obsahom patentovej prihlášky. Pokiaľ ide o jednostranný záväzok Microsoftu, že nebude uplatňovať žiadne práva spojené s patentmi, treba súhlasiť s Komisiou, že tento záväzok bol prijatý až

24. októbra 2007, t. j. po skončení obdobia, ktorého sa týka napadnuté rozhodnutie. Navyše, ako uznal Microsoft vo svojej odpovedi na vyjadrenie vedľajšieho účastníka konania, tento sľub sa vzťahuje len na distribúciu na nekomerčné účely, ale nie na vývojárov softvéru „open source“, ktorí ho vyvíjajú v rámci podnikateľskej činnosti. Napokon treba konštatovať, že prípadné zverejnenie informácií týkajúcich sa technológií chránených patentom, konkrétne iných technológií než uvedených v prílohe napadnutého rozhodnutia, v rámci zmluvy No Patent neznamena, že zmluvný partner Microsoftu má právo ich použiť tak, že poruší predmetné patenty. Ako uvádza Komisia, tieto informácie sú totiž verejne prístupné v priznanom patente, lenže to neznamena, že vývojár ich môže použiť. Za týchto okolností a vzhľadom na rozdiel medzi patentovanými a nepatentovanými informáciami súvisiacimi s interoperabilitou (pozri odôvodnenia 161 až 164 napadnutého rozhodnutia) sa nemožno domnievať, že zmluva No Patent priznáva zmluvným partnerom Microsoftu právo implementovať patentované technológie, o ktorých navyše vyhlasujú, že ich na vývoj operačných systémov pre servery pracovnej skupiny nepotrebujú.

- 122 Pokiaľ ide o výhradu Microsoftu založenú na nedostatočnom odôvodnení, treba konštatovať, že ako uviedla Komisia v odôvodneniach 122 až 127 a 273 až 278 napadnutého rozhodnutia, odpovedala na tvrdenia založené na uzavretí dohôd s niektorými subjektmi. Navyše, hoci Microsoft v priebehu správneho konania tvrdil, že bol vždy pripravený rokovať o cenách uvedených v jeho kompenzačných schémach, z odôvodnenia 116 napadnutého rozhodnutia jasne vyplýva, že zásady hodnotenia WSPP mali byť dodržiavané vo vzťahu k akejkoľvek odmene „navrhutej a/alebo stanovenej Microsoftom“. Z uvedeného vyplýva, že skutočnosť, že odmena dodržiavajúca predmetné zásady mohla prípadne vziť z rokovaní s Microsoftom, je podľa toho istého odôvodnenia vo vzťahu k splneniu si povinností uložených článkom 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 irelevantná. Túto výhradu treba preto zamietnuť, rovnako ako celý druhý žalobný dôvod.

O treťom žalobnom dôvode, založenom na chybe, ktorej sa Komisia dopustila, pokiaľ ide o kritériá uplatňované na posúdenie inovatívnej povahy technológií týkajúcich sa protokolov, ktoré sú predmetom zmluvy No Patent

Tvrdenia účastníkov konania

- 123 Microsoft pripomína, že Komisia neprihliadla na hodnotu patentovaných inovácií, ktoré boli opísané v zmluve No Patent, a dodáva, že uplatnením kritéria patentovateľnosti na posúdenie inovatívnej povahy nepatentovaných technológií došlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu. Navyše napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené.
- 124 Podľa Microsoftu je tento žalobný dôvod účinný, pretože nesúhlasí s tým, že preskúmanie Komisie týkajúce sa tretieho kritéria zásad hodnotenia WSPP bolo správne. Toto posúdenie sa totiž zakladalo na nesprávnom pochopení pojmu inovatívnosť, čo je okolnosť, ktorá má nutne vplyv na voľbu technológií považovaných za porovnateľné. CompTIA zdôrazňuje, že technológie, ktoré Komisia považovala za porovnateľné, sa vzťahujú na iný obchodný model, než ktorý uplatňuje Microsoft, takže prieskum trhu vykonaný Komisiou je nesprávny.
- 125 Základ postoja, podľa ktorého má Microsoft nárok na odmenu len za nové technológie, ktoré nevyplývajú zrejším spôsobom v zmysle patentového práva, nevyplýva z rozhodnutia z roku 2004, zo zásad hodnotenia WSPP ani zo všeobecne platného práva. Microsoft nesúhlasil s tým, že by uplatnenie uvedených kritérií danou inštitúciou alebo nezávislým splnomocnencom bolo v tomto prípade primerané. Microsoft, podporovaný podnikmi CompTIA a ACT, totiž pripomína, že obchodné tajomstvo môže obsahovať veľkú hodnotu najmä z dôvodu fixných nákladov na vývoj bez ohľadu na to, či je patentovateľné alebo už chránené patentom, pričom príslušný podnik musí mať možnosť prijať podľa vlastného uváženia politiku v tejto súvislosti. Na rozdiel od tvrdenia IBM má funkčnosť protokolu „File Replication Service“ zásadný význam, a preto je jeden z jeho aspektov patentovaný v Spojených štátoch. Komisia však nevysvetlila, na základe čoho sa kritérium patentovateľnosti, ktoré

uplatňovala, konkrétne snaží vylúčiť strategický význam technológií Microsoftu v súlade s odôvodnením 1008 bodom ii) rozhodnutia z roku 2004. Podľa ACT bolo možné so zreteľom na rozhodnutie z roku 2004 posúdiť výšku odmien navrhnutých Microsoftom na základe ocenenia hodnoty, akú by mali informácie súvisiace s interoperabilitou, iba v prípade neexistencie subjektu s dominantným postavením.

- 126 Microsoft, ktorý v tomto podporuje ACT, tvrdí, že Komisia použila kritériá novosti a nevyplývania zrejším spôsobom zo stavu techniky príliš reštriktívne, a preto v rozpore s patentovým právom. V takom prípade, na rozdiel od pravidiel hodnotenia stanovených Komisiou v iných oblastiach, by len naozaj priekopnícke vynálezy, ktoré sú úplne odlišné od stavu techniky, mohli byť v tejto súvislosti považované za nové. Existencia odkazov na súčasť stavu techniky týkajúcich sa vo všeobecnosti konceptov podobných tým, ktoré vykonáva Microsoft, však nezodpovedá zjavne hromadnej povahe technológií, na ktoré sa vzťahuje napadnuté rozhodnutie, ktoré jeho konkurenti navyše nemohli vyvíjať, ako to potvrdili CompTIA a ACT. Podľa CompTIA o najlepšej technológii rozhoduje trh, a nie Komisia. Komisia sa vo svojom vyjadrení k žalobe snažila poprieť vhodnosť kritéria novosti, ktoré sa uplatňuje v rámci práva duševného vlastníctva, takže Microsoftu nebolo zrejmé, ktoré kritérium bolo napokon v napadnutom rozhodnutí uplatnené.
- 127 Navyše rozdrobenosť prístupu uplatneného v napadnutom rozhodnutí vylučuje z pojmu inovácia akúkoľvek kombináciu známych prvkov. Z judikatúry odvolacích senátov Európskeho patentového úradu (EPÚ) však jasne vyplýva, že rozhodujúcou nie je otázka, či by odborník mohol zostaviť kombináciu, ale či by to skutočne urobil s cieľom dosiahnuť pokrok. Vzhľadom na to, že Komisia uznala v napadnutom rozhodnutí inovatívnu povahu niektorých predmetných technológií, ACT zdôrazňuje, že technológia by sa mala považovať za inovatívnu ako celok, keď sa skladá z kombinácie jednak nových prvkov, ktoré nie sú zrejmé, a jednak prvkov, ktoré nie sú patentovateľné. Neexistujú žiadne dôkazy, z ktorých by vyplývalo, že Komisia skutočne preskúmala technologické kombinácie Microsoftu ako také.
- 128 Microsoft predložil počas správneho konania viacero správ, ktoré preukazovali pravdivosť jeho tvrdení týkajúcich sa novosti a nevyplývania zrejším spôsobom nepatentovaných vynálezov uvedených v technickej dokumentácii zo stavu techniky, ktoré však Komisia zamietla. Neexistoval teda žiadny dôvod na ďalšie rozširovanie spisu predloženého Všeobecnému súdu, hoci relevantnou otázkou je, či prístup Komisie bol v súlade s rozhodnutím z roku 2004.
- 129 V napadnutom rozhodnutí tiež došlo k nedostatočnému odôvodneniu, pretože neobsahovalo odpoveď na posúdenie uvedené v správe, ktorú vyhotovil bývalý člen odvolacieho senátu EPÚ pôsobiaci ako profesor a barrister, pričom v tejto správe boli podrobne uvedené chyby, ktorých sa Komisia vzhľadom na patentové právo dopustila, a daná správa teda potvrdzovala pravdivosť tvrdení Microsoftu. Z tejto správy navyše vyplýva, že Komisia a nezávislý splnomocnenec preskúmali patentovateľnosť technológií s ohľadom na stav techniky v roku 2007 a nie s ohľadom na moment, keď Microsoft požiadal o udelenie patentu, pričom takto zobrali do úvahy aj technológie, ktoré sa objavili až po prvej implementácii rozhodujúcich technológií Microsoftom. Týmto spôsobom by však žiadna spoločnosť nemohla preukázať, že jej technológia je nová a nevyplýva zrejším spôsobom zo stavu techniky, keďže by bola možná svojvoľná diskriminácia medzi rôznymi technológiami, podľa toho, či sa Microsoft rozhodol požiadať o udelenie patentu alebo nie. Napadnuté rozhodnutie navyše obsahuje len neurčité odkazy bez konkrétneho porovnania nárokov týchto technológií a nárokov technológií, ktoré boli súčasťou stavu techniky.
- 130 Bez ohľadu na konkrétne príklady Microsoft označil zásadné chyby, ktorými bolo poznačené celé posúdenie Komisie, takže v rámci preskúmania, ktoré bol Všeobecný súd vyzvaný vykonať, mal rozhodnúť o protiprávnej povahe napadnutého rozhodnutia. V každom prípade existencia inovácií na menej rozdrobených úrovniach vyplývala zo skutočnosti, že Komisia v napadnutom rozhodnutí zmenila svoj prístup a domnievala sa, že Microsoft bol oprávnený požadovať odmenu za licencie poskytnuté v rámci iných zmlúv, než bola zmluva No Patent. Technická dokumentácia je však zhodná v rámci všetkých zmlúv WSPP.

131 ACT dodáva, že Komisia vo svojom prístupe podporuje prevod hodnotných technológií za neobvykle nízke ceny, bráni investíciám do výskumu, pričom prierezovo devaluje práva duševného vlastníctva a neprimerane zvýhodňuje model „open source“ na úkor malých a stredných podnikov snažiacich sa o inovácie.

132 Komisia, ktorú v tejto súvislosti podporujú SIIA a Oracle, zdôrazňuje, že tento dôvod je neúčinný, pretože výrok napadnutého rozhodnutia sa nezakladal len na posúdení inovatívnej povahy dotknutých technológií, ale aj na výsledku prieskumu trhu týkajúceho sa porovnateľných technológií. Microsoft pritom nespochybnil tvrdenie uvedené v bode 54 vyššie, pretože len jednoduché odmietnutie daného tvrdenia v replike nespĺňa podmienky podľa článku 44 ods. 1 písm. c) alebo článku 48 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu. Navyše, ako vyplýva z odôvodnení 165, 220, 221 a 280 napadnutého rozhodnutia, preskúmanie inovatívnej povahy bolo nezávislé od preskúmania týkajúcich sa prieskumu trhu. Subsidiárne Komisia a vedľajší účastníci konania, ktorí ju podporujú, tvrdia, že tento žalobný dôvod je neúčinný.

Posúdenie Všeobecným súdom

133 Hneď na úvod treba odmietnuť tvrdenie Komisie, že by bol tento žalobný dôvod neúčinný.

134 Hoci je pravda, že všetky tri kritériá, ktoré sú súčasťou zásad hodnotenia WSPP, musia byť splnené súčasne, druhé a tretie sú vnútorne prepojené v tom zmysle, že ak by predmetné technológie boli považované za inovatívne, požiadavka, aby sa prieskum trhu týkal „porovnateľných“ technológií, nie je splnená už len z toho dôvodu, že tieto technológie sa týkajú interoperability.

135 V tejto súvislosti treba uviesť, že aj keby boli technológie, ktoré predstavujú informácie súvisiace s interoperabilitou, považované za inovatívne, ale z prieskumu trhu, ktorý sa zameriaval na neinovatívne technológie súvisiace s interoperabilitou, vyplynie, že tieto neinovatívne technológie sú voľne dostupné, na zachovanie použiteľnosti ich porovnania treba ešte vylúčiť, že táto okolnosť bola spôsobená neinovatívnou povahou predmetných technológií.

136 Z toho vyplýva, že ak sa ukáže, že zistenia Komisie týkajúce sa inovatívnej povahy technológií, na ktoré sa vzťahuje zmluva No Patent, sú neplatné, táto okolnosť môže ovplyvniť predpoklady prieskumu trhu, ktorý bol opísaný v odôvodneniach 222 až 237 napadnutého rozhodnutia, pretože z týchto odôvodnení nevyplýva, že predmetné preskúmanie sa týkalo inovatívnych technológií.

137 Tento záver nie je vyvrátený ani odôvodnením 237 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého nezávislý splnomocnenec vo svojej správe predloženej 27. februára 2007 (pozri bod 51 vyššie) označil, ktoré technológie sú porovnateľné s inovatívnymi technológiami Microsoftu. Na rozdiel od správ z 3. marca a 8. júla 2007, na základe ktorých bola vytvorená tabuľka pripojená k napadnutému rozhodnutiu, príslušné závery tejto správy nie sú súčasťou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Za týchto podmienok nie je možné overiť, či sú technológie, ktoré posudzoval nezávislý splnomocnenec, tiež porovnateľné s technológiami, ktoré sú podľa Komisie neinovatívne, ak sa toto posledné posúdenie ukáže ako nesprávne. To isté platí o poznámkach uvedených v odôvodneniach 223 a 231 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých porovnateľné technológie zahŕňajú „v niektorých prípadoch“ patentované technológie. Takéto príklady technológií týkajúcich sa protokolov sú uvedené v odôvodneniach 224 a 232 napadnutého rozhodnutia. Z tohto celkového zhrnutia však nevyplýva, že uvedené technológie sú z funkčného hľadiska porovnateľné so všetkými technológiami súvisiacimi s predmetnými protokolmi.

138 Pokiaľ ide o opodstatnenosť tohto dôvodu, na úvod treba zdôrazniť, že rozdiel medzi strategickým významom a skutočnou hodnotou technológií, ktoré sú predmetom napadnutého rozhodnutia, predstavuje základný predpoklad posúdenia primeranej povahy akejkoľvek odmeny požadovanej Microsoftom za poskytnutie prístupu k uvedeným informáciám súvisiacim s interoperabilitou a povolenie ich použitia.

- 139 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na to, aby bolo možné kvalifikovať odmietnutie podniku, ktorý je nositeľom autorského práva, poskytnúť prístup k výrobku alebo k službe nevyhnutnej na výkon danej činnosti ako zneužitie, stačí, aby boli splnené tri kumulatívne podmienky, a to že toto odmietnutie je prekážkou vytvorenia nového produktu, po ktorom existuje potenciálny dopyt spotrebiteľov, že nie je odôvodnené a že je spôsobilé vylúčiť akúkoľvek hospodársku súťaž na odvodenom trhu (rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, IMS Health, C-418/01, Zb. s. I-5039, bod 38).
- 140 V prejednávanej veci sa zistilo, že tým, že všetky tri kumulatívne podmienky uvedené v bode 139 vyššie boli splnené, odmietnutie Microsoftu poskytnúť prístup k informáciám súvisiacim s interoperabilitou a povoliť ich použitie predstavovalo zneužitie (pozri v tomto zmysle rozsudok Microsoft/Komisia, už citovaný v bode 18 vyššie, body 711 a 712).
- 141 V tejto súvislosti akékoľvek opatrenie na nápravu snažiace sa o prinútenie Microsoftu zverejniť informácie súvisiace s interoperabilitou a povoliť ich použitie inými subjektmi na vývoj a distribúciu operačných systémov pre servery pracovnej skupiny malo za úlohu zamedziť Microsoftu v dosiahnutí podobných výhod ako tých, ktoré by mu vyplývali zo zneužívania svojho dominantného postavenia na trhu s operačnými systémami pre osobné počítače.
- 142 Navyše umožniť Microsoftu požadovať odmeny, ktoré by odrážali hodnotu vyplývajúcu len z možnosti využívať interoperabilitu s operačnými systémami od Microsoftu, čiže strategický význam vyplývajúci z postavenia, aké má na trhu s operačnými systémami pre osobné počítače alebo operačnými systémami pre servery pracovnej skupiny, by bolo rovnaké, ako priznať mu právo, aby výhody vyplývajúce zo zneužívania premenil na odmeny za udeľovanie licencií. Priznanie takéhoto práva by však už zo svojej podstaty bolo v rozpore s cieľom uvedeným v odôvodnení 1003 rozhodnutia z roku 2004, ktorý sa snaží o zabezpečenie efektívnej hospodárskej súťaže s operačnými systémami pre servery pracovnej skupiny od Microsoftu, pretože Microsoft by mohol požadovať od akéhokoľvek prípadného konkurenta odmeny, ktoré by mu v takom súťažení bránili. Také odmeny teda nemožno považovať za primerané v zmysle odôvodnenia 1008 bodu ii) a článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, ako je uvedené v odôvodneniach 106 a 107 napadnutého rozhodnutia.
- 143 Okrem toho, ako bolo uvedené v odôvodnení 118 napadnutého rozhodnutia, na základe uplatnenia zásad hodnotenia WSPP (pozri bod 31 vyššie), a najmä kritéria týkajúceho sa inovatívnej povahy predmetných technológií, možno zistiť, či odmeny požadované Microsoftom odzrkadľujú skôr skutočnú hodnotu technológie než jej strategický význam. Skutočná hodnota takých produktov, akými sú produkty v tejto veci, totiž spočíva v inovatívnej povahe. Skutočnosť, že tieto technológie predstavovali obchodné tajomstvo v rámci politiky uplatňovanej Microsoftom, je znakom toho, že ich jediná hodnota spočívala v strategickom význame.
- 144 Ak je navyše potrebné vylúčiť akýkoľvek strategický význam predmetných technológií, ako bolo uvedené v bode 142 vyššie a v odôvodneniach 105 a 107 napadnutého rozhodnutia (pozri body 29 a 30 vyššie), je takisto potrebné vykonať prieskum trhu týkajúci sa porovnateľných technológií, ktorý bol spomenutý v bodoch 134 a 135 vyššie, pretože ešte treba vylúčiť možnosť, že sa takéto technológie ponúkajú v súlade s obchodnými zvyklosťami za podstatne nižšie odmeny, než žiada Microsoft, ba dokonca zadarmo. Práve pomocou takej metódy, ako tvrdí ACT, je v prípade neexistencie subjektu s dominantným postavením na trhu možné dospieť k oceneniu hodnoty informácií súvisiacich s interoperabilitou. V prípade neexistencie inovácie naopak tajná povaha sama osebe predstavuje pre nadobúdateľa licencie jedine strategický význam, zatiaľ čo fixné náklady na vývoj nie sú, ani podľa názoru, ktorý vyjadrila spoločnosť PricewaterhouseCoopers, znalecká spoločnosť poverená Microsoftom, vo svojej správe z 24. augusta 2006, správnym základom na oceňovanie hodnoty duševného vlastníctva.
- 145 Z toho vyplýva, že uplatnenie zásad hodnotenia WSPP vyhovuje objektívne a nezávisle od akejkoľvek dohody medzi Microsoftom a jej prípadnými zmluvnými partnermi potrebe posúdiť, či odmeny požadované Microsoftom sú primerané v zmysle odôvodnenia 1008 bodu ii) a článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004.

- 146 Tvrdenie Microsoftu, že zásady hodnotenia WSPP mali byť určené len pre prípadných nadobúdateľov licencie, nezávislého splnomocnenca a High Court of Justice, a nie pre Komisiu, nemožno prijať. Komisii totiž nič nebráni, aby predmetné zásady využila, ak je podľa nich vhodné vykonať článok 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004.
- 147 Z tohto záveru však vopred nevyplýva, že tieto zásady boli správne uplatnené, pričom Microsoft spochybňuje aj toto uplatnenie. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že Microsoft nenapáda posúdenie Komisie týkajúce sa inovatívnej povahy jednej alebo viacerých zo 166 technológií, o ktorých sa domnievala, že nie sú inovatívne, ale spochybňuje definíciu kritérií, ktoré boli použité na posúdenie inovatívnosti vo všeobecnosti.
- 148 V tejto súvislosti treba na úvod pripomenúť, že ako vyplýva z odôvodnenia 138 napadnutého rozhodnutia, Komisia používa na posúdenie inovatívnej povahy predmetných technológií pojmy novosť a nevyplývajúce zrejším spôsobom zo stavu techniky „ako bežné pojmy v oblasti duševného vlastníctva“. Táto citácia nasvedčuje, že Komisia pripísala pojmom novosť a nevyplývajúce zrejším spôsobom zo stavu techniky význam, aký majú v oblasti duševného vlastníctva.
- 149 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa odôvodnenia 138 napadnutého rozhodnutia Komisia definovala ako novú takú technológiu, ktorá nie je súčasťou stavu techniky, a ako technológiu nevyplývajúcu zrejším spôsobom zo stavu techniky takú, ktorá pre odborníka takým spôsobom z daného stavu techniky nevyplýva. Tieto definície zodpovedajú novosti a vynálezcovskej činnosti uvedeným v článkoch 54 a 56 Dohovoru o udeľovaní európskych patentov z 5. októbra 1973 v znení zmien a doplnení. Keďže už bol postup Komisie spočívajúci v posúdení inovatívnej povahy technológií Microsoftu uznaný za zákonný (pozri body 133 až 146 vyššie), nemožno spochybniť, že Komisia je oprávnená posúdiť inovatívnu povahu týchto technológií s ohľadom na tieto dve zložky, t. j. novosť a nevyplývajúce zrejším spôsobom zo stavu techniky, pričom posledná uvedená zložka spadá pod pojem vynálezcovská činnosť. V tejto súvislosti treba dodať, že v liste zo 4. mája 2006 Microsoft tvrdí, že inováciu treba posúdiť podľa kritérií novosti a vynálezcovskej činnosti, hoci sa domnieva, že posúdenie inovatívnej povahy nemôže nahradiť právo na zachovanie obchodného tajomstva. V liste z 31. júla 2006 (pozri bod 47 vyššie) Microsoft navyše pripustil, že kritérium inovácie ako „filter, ktorý si zachováva strategický význam“ má zmysel, ktorý sa mu priznáva v patentovom práve, a predložil svoje správy o inovácii vzhľadom na túto definíciu.
- 150 Na rozdiel od tvrdení Microsoftu dôsledkom posúdenia v rámci tohto prípadu inovatívnej povahy technológií, ktoré sú predmetom napadnutého rozhodnutia, s ohľadom na novosť a vynálezcovskú činnosť nie je v zásade zánik hodnoty práv duševného vlastníctva, obchodného tajomstva ani iných dôverných informácií, a tým skôr ani vyžadovanie tejto ako podmienky, aby sa na produkt alebo informáciu vzťahovalo také právo alebo bolo predmetom obchodného tajomstva všeobecne. Ako totiž vyplýva z predchádzajúcich úvah, cieľom takéhoto hodnotenia bolo umožniť uplatnenie článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, ktorý vzhľadom na odôvodnenie 1003 a odôvodnenie 1008 bod ii) toho istého rozhodnutia bráni tomu, aby so zreteľom na zistené osobitné zneužitie akákoľvek odmena požadovaná Microsoftom odrážala strategický význam predmetných technológií. Tento cieľ je výslovne uvedený v zásadách hodnotenia WSPP pripravených na základe rokovaní medzi Komisiou a Microsoftom (pozri body 25, 31 a 87 vyššie).
- 151 Keďže Microsoft navyše nenavrhol vhodnejší obsah pojmov novosť a nevyplývajúce zrejším spôsobom zo stavu techniky, ktorým by sa tiež dal vylúčiť akýkoľvek strategický význam týchto technológií, treba konštatovať, že vo svojej argumentácii nepreukázal chybu, ktorá by sa týkala zákonnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na vyhlásenie Komisie, že používa pojmy novosť a nevyplývajúce zrejším spôsobom.
- 152 Treba dodať, že hoci veľký odvolací senát EPÚ zastáva v súvislosti s vykonávaním Dohovoru o udeľovaní európskych patentov názor, že posúdenie nevyplývajúce zrejším spôsobom sa má vykonať len s ohľadom na nároky zahŕňajúce programy vykonávané počítačom, ktoré sú technickej povahy (pozri v tomto zmysle

stanovisko G 3/08, Ú. v. EPÚ 1, 2011, bod 10.13 odôvodnenia), Microsoft netvrdí, že by sa nedala posúdiť neexistencia predmetných technológií v inom kontexte, než je kontext udelenia patentu, bez predchádzajúceho posúdenia technickej povahy. Navyše z právneho hľadiska preskúmanie technickej povahy nárokov zahŕňajúcich programy vykonávané počítačom predstavuje postup typický pre konanie o udelení patentu vzhľadom na nepatentovateľnú povahu počítačových programov „ako takých“ (pozri napríklad článok 52 ods. 2 a 3 Dohovoru o udeľovaní európskych patentov).

- 153 Ani argumentácia Microsoftu, že Komisia uplatnila kritériá novosti a vynálezcovskej činnosti príliš reštriktívne, a preto v rozpore s patentovým právom, a to v tom zmysle, že jedine technológie, ktoré sú „naozaj priekopnícke a úplne odlišné od stavu techniky“, sa dajú považovať za nové a že existencia odkazov na súčasť stavu techniky týkajúcich sa konceptov, ktoré sú v zásade podobné tým, ktoré vykonáva Microsoft, zodpovedá zrejmej povahe technológií, na ktoré sa vzťahuje napadnuté rozhodnutie (pozri bod 126 vyššie), nemôže uspieť. Okrem odkazov na všeobecné tvrdenia Microsoft totiž nepredložil žiadny argument, ktorý by spochybnil konkrétne závery vyslovené v súvislosti s inovatívnou povahou predmetných technológií a ktorý by umožnil Súdnemu dvoru overiť platnosť tohto tvrdenia.
- 154 Navyše, keďže zo všetkých technológií, ktoré Microsoft považoval za inovatívne, bola každá samostatne preskúmaná, pričom Komisia vykonala posúdenie inovatívnej povahy pri každej z nich, Microsoft nemôže dôvodne tvrdiť, že ich inovatívna povaha bola odmietnutá *en bloc* z dôvodu údajne nevhodného používania kritérií novosti a vynálezcovskej činnosti.
- 155 Rovnako to platí aj pri posúdení údajne inovatívnych kombinácií technológií, z ktorých každá by samostatne nebola dôkazom vynálezcovskej činnosti. V tejto súvislosti, ako vyplýva z odôvodnení 146 až 156 napadnutého rozhodnutia, boli kombinácie týchto technológií predložených Microsoftom preskúmané ako také a neboli považované za inovatívne. Táto skutočnosť je potvrdená na stranách 1, 5, 8, 13, 21, 22, 29, 31, 34, 39, 61, 64 a 68 tabuľky pripojenej k napadnutému rozhodnutiu, z ktorých vyplýva, že Komisia preskúmala inovatívnu povahu 19 kombinácií technológií, každú samostatne. Podľa výkladu uvedeného na týchto stranách uvedenej tabuľky v spojení so stranami 4, 8, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 28, 29, 39, 40, 41, 43, 58, 66, 70, 111, 120 a 129 správy nezávislého splnomocnenca z 8. júla 2007 a stranami 7, 73 a 78 správy daného splnomocnenca z 3. marca 2007 (pozri bod 52 vyššie) Microsoft nepredložil počas správneho konania podrobnosti, dôkazy ani iné skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru o inovatívnej povahe 18 z 19 kombinácií predmetných technológií. Okrem toho v daných správach bolo tiež uvedené, že technológie, ktoré predstavujú predmetné kombinácie, sú súčasťou stavu techniky. Za týchto okolností bol Microsoft povinný uviesť konkrétne dôvody, na základe ktorých by mohla byť považovaná za inovatívnu kombinácia neinovatívnych technológií, pričom nezávislý splnomocnenec ani Komisia nie sú povinní hádať dôvody, ktorými by Microsoft chcel podporiť danú inovatívnosť.
- 156 Okrem toho, ako je uvedené na strane 7 tabuľky pripojenej k napadnutému rozhodnutiu, Komisia súhlasila s posúdením nezávislého splnomocnenca uvedeným na strane 32 jeho správy z 8. júla 2007, ktorou bola uznaná inovatívna povaha technológie „Referral Management“ skladajúcej sa z novej kombinácie rôznych príkazov v zložitom algoritme.
- 157 Microsoft v rámci svojej žaloby neuviedol žiadne tvrdenie, ktorým by sa snažil preukázať, že by posúdenie inovatívnej povahy jednej alebo viacerých z týchto kombinácií technológií Komisiou, ktoré sa zakladalo na správach nezávislého splnomocnenca, bolo poznačené určitými konkrétnymi chybami. Za týchto okolností, ako bolo uvedené v odôvodnení 153 vyššie, všeobecné tvrdenia týkajúce sa údajnej rozdrobenosti prístupu, ktorý prijala Komisia, musia byť vzhľadom na neexistenciu konkrétnych okolností dokazujúcich ich vecnú správnosť zamietnuté.
- 158 Pokiaľ ide o tvrdenia Microsoftu uvedené v jeho odpovedi na písomnú otázku Všeobecného súdu, podľa ktorých údajne v priebehu správneho konania uviedol, že inovatívna povaha technológií spadajúcich pod protokoly „File Replication Service“ a „Directory Replication Service“ bolo treba zhodnotiť na „úrovni“ týchto protokolov, treba poznamenať, že ako vyplýva zo strán 13, 21 a 22

tabuľky uvedenej v prílohe napadnutého rozhodnutia, Komisia preskúmala inovatívnu povahu siedmich kombinácií technológií spomedzi týchto protokolov. Z tvrdení Microsoftu sa pritom nedajú zistiť dôvody, prečo toto preskúmanie nespĺňa nároky inovácie, ktoré sú v ňom uvedené, ani konkrétne dôvody, pre ktoré by sa vyžadovalo iné preskúmanie.

- 159 Na rozdiel od tvrdení Microsoftu (pozri bod 130 vyššie) sa Komisia nedopustila žiadnej „zásadnej chyby“, ktorá by mala vplyv na celé jej preskúmanie, a to údajne bez ohľadu na konkrétne príklady posúdenia poznačeného takou chybou.
- 160 Pokiaľ ide o tvrdenie Microsoftu, že vzhľadom na nevznesenie žiadnej námietky zo strany Komisie k výberu odmeny za poskytnutie licencií na základe iných zmlúv než zmluvy No Patent znamená, že existovali inovácie na menej „rozdrobených“ úrovniach, pretože technická dokumentácia bola totožná v rámci všetkých zmlúv WSPP, toto tvrdenie nemôže byť prijaté. Z odôvodnení 132 a 162 až 164 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že Komisia súhlasila s možnosťou, že Microsoft bude za iné zmluvy než No Patent dostávať odmenu, ktorá nebude len symbolická, pretože prostredníctvom príslušných zmlúv boli priznané licencie týkajúce sa patentov chrániacich technológiu, ktorá je súčasťou technickej dokumentácie, a to bez toho, aby bola dotknutá platnosť predmetných patentov. Ako bolo uvedené v bode 121 vyššie, pod pojem „Microsoft licensed intellectual property“ spadá v rámci zmluvy No Patent aj „know-how“, priemyselné tajomstvo, obchodné tajomstvo, dôverné informácie a autorské práva, s výslovným vylúčením akéhokoľvek práva chráneného patentom alebo obsahom patentovej prihlášky.
- 161 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Microsoft nemohol spochybniť závery Komisie týkajúce sa neexistencie inovatívnej povahy technológií a kombinácie technológií. Navyše len všeobecný odkaz na dôkazy predložené v priebehu správneho konania, ktoré údajne odhaľovali chyby, ktorých sa v tejto súvislosti Komisia dopustila (pozri odôvodnenie 128 vyššie), je absolútne nedostačujúci na tento účel.
- 162 Pokiaľ ide o výhradu Microsoftu založenú na údajnom nedostatočnom odôvodnení s ohľadom na posúdenie inovatívnej povahy predmetných technológií (pozri bod 129 vyššie), z judikatúry citovanej v bode 99 vyššie vyplýva, že Komisia je povinná jasne a zrozumiteľným spôsobom vysvetliť dôvody, prečo sa domnieva, že jednotlivé technológie sú inovatívne, alebo naopak, že inovatívne nie sú. Táto požiadavka neznamena, že Komisia musí, nad rámec skutočností, na ktorých založila svoje posúdenie, vysvetliť dôvody, pre ktoré skutočnosti a tvrdenia, ktoré boli predložené v priebehu správneho konania, nemôžu spochybniť jej záver. Otázka, či vzhľadom na tieto skutočnosti alebo tvrdenia treba vyhlásiť závery Komisie za neplatné, patrí do rámca skúmania dôvodnosti napadnutého rozhodnutia, pričom Microsoft ich mohol uviesť v konaní pred Všeobecným súdom a na tomto základe navrhnúť zrušenie napadnutého rozhodnutia.
- 163 Pokiaľ ide o tvrdenie Microsoftu, že Komisia a nezávislý splnomocnenec preskúmali inovatívnu povahu technológií s ohľadom na stav techniky v roku 2007, a nie v okamihu, keď Microsoft požiadal o udelenie patentu (pozri bod 129 vyššie), treba konštatovať, že mu chýba skutkový základ. Podľa poznámky pod čiarou na strane 149 napadnutého rozhodnutia tak Komisia, ako aj nezávislý splnomocnenec použili dátum, ktorý uplatňuje Microsoft. Microsoft pritom nepredložil nijaký dôkaz, ktorý by mohol spochybniť toto posúdenie, a neuviedol ani konkrétne prípady, v ktorých sa odkazuje na stav techniky neskorší než stav techniky, ktorý zakaždým uplatňoval Microsoft.

- 164 Tretí žalobný dôvod treba preto zamietnuť.

O štvrtom žalobnom dôvode, založenom na protiprávnej povahe použitia správ nezávislého splnomocnenca

Tvrdenia účastníkov konania

- 165 Podľa Microsoftu sa v dôsledku rozsudku Microsoft/Komisia, už citovaného v bode 18 vyššie, ktorým bol zrušený článok 7 rozhodnutia z roku 2004, všetky úkony nezávislého splnomocnenca, akými boli napríklad žiadosť o predloženie dokumentov a iných skutočností, ktoré pochádzajú priamo od

Microsoftu, ako aj príprava správ na základe týchto dokumentov a skutočností, stali protiprávnymi. V tomto prípade však Komisia údajne založila sporné rozhodnutie len na správach vypracovaných nezávislým splnomocnencom, ktorému boli poskytnuté dôkazy v rámci protiprávnej delegácie právomocí. Komisia teda neprijala všetky opatrenia potrebné na to, aby vyhověla rozsudku Microsoft/Komisia, už citovanému v bode 18 vyššie.

- 166 Bez ohľadu na to, či nezávislý splnomocnenec použil právomoci, ktoré mu boli protiprávne zverené, rozhodnutie z 28. júla 2005 (pozri odôvodnenie 14 vyššie) sa nepochybne zakladalo na delegovaní, proti ktorému sa vyslovil Všeobecný súd, takže Komisia nemohla založiť napadnuté rozhodnutie na týchto správach.
- 167 Za týchto okolností sú otázky, či bol Microsoft povinný vyhovieť žiadostiam nezávislého splnomocnenca a či Komisia získala prístup k predmetným informáciám v súlade so zákonom prostredníctvom nezávislého splnomocnenca alebo prostredníctvom Microsoftu, nepodstatné, pretože nezávislý splnomocnenec konal v medziach právomocí, ktoré mu delegovala Komisia.
- 168 Napokon, ako navyše vyplýva z prílohy napadnutého rozhodnutia, keďže TAEUS nevykonával rovnaké úlohy ako nezávislý splnomocnenec, jeho vystupovanie nie je v tejto súvislosti relevantné.
- 169 Komisia a vedľajší účastníci konania, ktorí do konania vstúpili na jej podporu, spochybňujú dôvodnosť tohto žalobného dôvodu.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 170 Treba pripomenúť, že článok 7 rozhodnutia z roku 2004 bol zrušený v rozsahu, v akom Microsoftu nariaďuje, aby predložil návrh na zavedenie mechanizmu, ktorý musí zahŕňať ustanovenie nezávislého splnomocnenca, ktorý bude mať nezávisle od Komisie právomoc prístupu k podpore, informáciám, dokumentom, do priestorov a k zamestnancom Microsoftu, ako aj k „zdrojovému kódu“ príslušných produktov Microsoftu (pozri bod 18 vyššie).
- 171 Okrem toho z bodov 1268 a 1271 rozsudku Microsoft/Komisia, už citovaného v bode 18 vyššie, vyplýva, že práva prevezené na nezávislého splnomocnenca a opísané v bode 170 vyššie idú ďaleko nad rámec situácie, v akej Komisia poveruje vlastného znalca, pričom podľa článku 7 rozhodnutia z roku 2004 sa nezávislému splnomocnencovi udeľujú právomoci, ktoré môže vykonávať jedine Komisia.
- 172 Na rozdiel od tvrdenia Microsoftu okolnosť, že odôvodnenie 33 a článok 3.2 rozhodnutia z 28. júla 2005 (pozri odôvodnenie 14 vyššie) sú založené na sporných právomociach nezávislého splnomocnenca, je irelevantná, pretože táto okolnosť má nanajvýš vplyv na zákonnosť daného rozhodnutia, ktoré bolo adresované Microsoftu a proti ktorému Microsoft nepodal žalobu.
- 173 Pokiaľ ide o otázku, či nezávislý splnomocnenec zaslal žiadosť Microsoftu podľa článku 3.2 rozhodnutia z 28. júla 2005, Komisia tvrdí, že tento splnomocnenec nevyužil svoje právomoci ani nepoužil zdrojový kód získaný od Microsoftu na účely prípravy svojich správ. Komisia dodáva, že celá komunikácia medzi Microsoftom a nezávislým splnomocnencom sa konala na základe dobrovoľnosti v súlade s článkom 4.1 rozhodnutia z 28. júla 2005.
- 174 V tejto súvislosti treba uviesť, že podľa článku 3.2 rozhodnutia z 28. júla 2005 môže nezávislý splnomocnenec najmä požiadať Microsoft o informácie. Navyše podľa článku 4.1 toho istého rozhodnutia môže Microsoft odpovedať na žiadosť predloženú nezávislým splnomocnencom, pričom Komisia si vyhradzuje právo vykonávať svoje právomoci podľa nariadenia č. 1/2003, ak by Microsoft dobrovoľne neodpovedal.
- 175 Čiastočné zrušenie článku 7 rozhodnutia z roku 2004, o ktorom bolo rozhodnuté v bode 1 prvej zarážke výroku rozsudku Microsoft/Komisia, už citovaného v bode 18 vyššie, sa teda nedotklo článku 3.2 rozhodnutia z 28. júla 2005 v spojení s článkom 4.1 daného rozhodnutia, pretože podľa

týchto ustanovení je nezávislý splnomocnenec oprávnený iba vstúpiť do priameho kontaktu s Microsoftom, aby si plnil úlohy, pričom sa mu však nepriznáva právomoc prijímať donucovacie opatrenia, pretože tento druh úkonov je výslovne vyhradený Komisii.

- 176 Navyše je nesporné, že v prejednávanej veci nezávislý splnomocnenec použil informácie získané od Microsoftu s cieľom pripraviť správy, na základe ktorých Komisia vykonala svoje posúdenie v napadnutom rozhodnutí.
- 177 Treba dodať, že Komisia si zvolila jediný možný postup, ako napraviť situáciu v súlade s rozsudkom Microsoft/Komisia, už citovaným v bode 18 vyššie, v rámci článku 233 ES, t. j. vyzvať Microsoft podľa článku 18 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 na predloženie všetkých dokumentov a ďalších položiek, ku ktorým mal nezávislý splnomocnenec priamy prístup, Komisii.
- 178 V dôsledku toho treba štvrtý žalobný dôvod zamietnuť.

O piatom žalobnom dôvode, založenom na porušení práva na obhajobu

Tvrdenia účastníkov konania

- 179 Microsoft tvrdil, že zaslanie oznámenia o výhradách 1. marca 2007, t. j. sedem mesiacov pred uplynutím obdobia, ktoré Komisia zobrala do úvahy na účel stanovenia, že došlo k nesplneniu článku 5 rozhodnutia z roku 2004 (22. októbra 2007), mu bránilo predložiť svoje stanovisko ku všetkým dôkazom použitým proti nemu. V skutočnosti tak oznámenie o výhradách, ako aj opis skutočností obsahovali len predbežné posúdenia definované v článku 5 písm. d) rozhodnutia z roku 2004 a neumožňovali Microsoftu uviesť svoje stanovisko ku všetkým skutočnostiam uplatneným pri ukladaní penále, ktoré sleduje iný cieľ ako pokuta. Microsoft sa teda nemohol vyjadriť k obmedzeniu predmetu napadnutého rozhodnutia, ktorý sa zameral len na súlad s článkom 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 ako jediný aspekt zmluvy No Patent a z ktorého vyplýva, že Komisia uznala len inovatívnu povahu troch ďalších technológií v porovnaní so stanoviskom, ktoré uviedla v oznámení o výhradách. Tieto okolnosti boli rozhodujúce s ohľadom na článok 24 ods. 2 nariadenia č. 1/2003. Navyše Microsoft nemohol tvrdiť, že vzhľadom na súlad jeho správania s povinnosťami, ktoré mu boli uložené v rozhodnutí z roku 2005, mali viesť k výraznému zníženiu výšky penále, ani sa vyjadriť k dĺžke obdobia, ktoré Komisia zohľadnila. Nakoniec Microsoft nemal možnosť označiť niektoré skutkové omyly, ktorých sa Komisia dopustila, ako je výpočet penále do 22. októbra 2007, hoci Microsoft predložil svoj návrh, ktorý bol považovaný za primeraný, 9. októbra 2007.
- 180 Týmto spôsobom Komisia tiež porušila úlohu poradného výboru pre oblasť kartelov a dominantného postavenia, voči ktorému má konzultačnú povinnosť podľa článku 14 nariadenia č. 1/2003.
- 181 Komisia spochybňuje dôvodnosť tohto žalobného dôvodu.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 182 Podľa judikatúry musí oznámenie o výhradách obsahovať zhrnutie výhrad formulované dostatočne jasne, aj keď stručne, aby umožňovalo dotknutým osobám skutočne zistiť, aké správanie im Komisia vytýka. Iba pod touto podmienkou môže oznámenie o výhradách spĺňať funkciu, ktorú mu priznáva právna úprava Únie, spočívajúcu v uvedení všetkých skutočností, ktoré podniky potrebujú na úspešné uplatňovanie svojej obhajoby predtým, ako Komisia prijme konečné rozhodnutie (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2006, BASF/Komisia, T-15/02, Zb. s. II-497, bod 46 a tam citovanú judikatúru).

- 183 Táto požiadavka je dodržaná, ak rozhodnutie nepripisuje dotknutým osobám iné porušenia, než sú porušenia uvedené v oznámení o výhradách, a obsahuje len skutočnosti, ku ktorým sa dotknuté osoby mali možnosť vyjadriť (pozri rozsudok BASF/Komisia, už citovaný v bode 182 vyššie, bod 47 a tam citovanú judikatúru).
- 184 Navyše oznámenie o výhradách je procesným aktom, ktorý je len prípravný v porovnaní s rozhodnutím, ktorým sa správne konanie končí. V dôsledku toho Komisia môže až do prijatia konečného rozhodnutia, najmä vzhľadom na písomné alebo ústne pripomienky účastníkov konania, upustiť od niektorých alebo aj všetkých výhrad pôvodne uplatnených voči týmto účastníkom a zmeniť tak svoj postoj v ich prospech, alebo naopak, rozhodnúť o pridaní nových výhrad, pod podmienkou, že dotknutým podnikom poskytne príležitosť uviesť svoje stanovisko k tejto veci (rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. septembra 2003, Atlantic Container Line a i./Komisia, T-191/98, T-212/98 až T-214/98, Zb. s. II-3275, body 114 a 115).
- 185 Pokiaľ ide o výkon práva na obhajobu vo vzťahu k uloženiu pokút, z ustálenej judikatúry vyplýva, že ak Komisia v oznámení o výhradách výslovne uvedie, že bude skúmať, či je potrebné uložiť dotknutým podnikom pokuty, a ak označí hlavné skutkové a právne okolnosti spôsobilé viesť k pokute, ako napríklad závažnosť a trvanie predpokladaného porušenia a skutočnosť, že bolo spáchané „úmyselne alebo z nedbanlivosti“, splní si povinnosť rešpektovať právo podnikov byť vypočutý. Komisia im týmto dáva potrebné podklady na ich obhajobu nielen proti konštatovaniu porušenia, ale aj proti uloženiu pokuty (pozri rozsudok BASF/Komisia, už citovaný v bode 182 vyššie, bod 48 a tam citovanú judikatúru).
- 186 Napokon, keď Komisia v oznámení o výhradách alebo v akomkoľvek inom neskoršom dokumente, z ktorého sa dotknuté podniky mohli dozvedieť, aké správanie sa im vytýka, uvedie, že k skončeniu porušenia ešte nedošlo, môže pri výpočte výšky pokuty vziať do úvahy obdobie, ktoré uplynulo od oznámenia o výhradách do prijatia rozhodnutia, ktorým sa končí správne konanie, pod podmienkou, že zohľadní len skutočnosti, ku ktorým sa dotknuté osoby mali možnosť vyjadriť (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2000, Cimenteries CBR a i./Komisia, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb. s. II-491, body 575 a 576).
- 187 Z dôvodov uvedených v bode 94 vyššie sa tieto úvahy v plnej miere uplatnia v súvislosti s ukladaním penále podľa článku 24 nariadenia č. 1/2003. Navyše na rozdiel od tvrdenia Microsoftu boli oznámenie o výhradách a opis skutočností komunikáciou v zmysle článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2003, a nie predbežným posúdením v zmysle článku 5 písm. d) rozhodnutia z roku 2004 (pozri bod 9 vyššie).
- 188 V prejednávanej veci z odôvodnení 267 a 276 oznámenia o výhradách vyplýva, že Komisia usúdila, že správanie Microsoftu nebolo k 1. marcu 2007 v súlade s povinnosťami uloženými podľa článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, a navrhla určiť konečné penále za obdobie od 16. decembra 2005 do dátumu prijatia konečného rozhodnutia.
- 189 Z tretieho odseku uvedeného v opise skutočností, ako aj z bodu 54 prílohy I k tomuto listu vyplýva, že Komisia dospela k záveru, že jej výhrady platia naďalej vzhľadom na kompenzačnú schému predloženú 21. mája 2007 (pozri body 24 a 33 vyššie).
- 190 Treba preto konštatovať, že keďže správanie, ktoré sa v napadnutom rozhodnutí pripisuje Microsoftu, sa nelíši od správania uvedeného v oznámení o výhradách a v opise skutočností, práva Microsoftu na obhajobu v tejto súvislosti neboli porušené.
- 191 Pokiaľ ide o okolnosť, že Komisia obmedzila predmet svojho skúmania len na zmluvu No Patent a následne, po oznámení o výhradách, uznala inovatívnu povahu siedmich technológií, stačí uviesť, že dodatočné oznámenie o výhradách sa nemusí nevyhnutne zasielať dotknutým osobám, okrem prípadu, keď sa na základe výsledku vyšetrovaní Komisia rozhodne pripísať podnikom nové správanie alebo podstatným

spôsobom zmeniť dôkazy o vytýkanom porušení, nie však vtedy, keď si Komisia plní povinnosť a upustí od výhrad, ktoré sa vzhľadom na odpovede na oznámenie o výhradách ukázali ako nedôvodné (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, body 67 a 192).

- 192 Pokiaľ ide o skutkový omyl, ktorý Microsoft nemohol Komisii oznámiť (pozri bod 179 *in fine* vyššie), treba konštatovať, že tento omyl sa nikdy nepreukázal. Vzhľadom na povinnosť Microsoftu ponúknuť svojim prípadným zmluvným partnerom primerané výšky odmien (pozri bod 114 vyššie) by totiž len skutočné ponúknutie týchto odmien spôsobilo skončenie porušenia, pričom jednoduché zaslanie výšky týchto odmien Komisii, aby posúdila ich primeranú povahu, nezodpovedá splneniu si povinností vyplývajúcich z článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004.
- 193 Napokon z listu z 15. novembra 2007 vyplýva, že výboru pre oblasť kartelov a dominantného postavenia bolo doručené oznámenie o výhradách, opis skutočností a odpovede Microsoftu na tieto dokumenty, takže sa mohol oboznámiť so skutočnosťami vytýkanými Microsoftu.
- 194 Piaty žalobný dôvod preto musí byť zamietnutý.

O šiestom žalobnom dôvode, založenom na neexistencii právneho základu na uloženie penále, ako aj na jeho príliš vysokej a neprimeranej výške

Tvrdenia účastníkov konania

- 195 Po prvé Microsoft tvrdí, že Komisia mu nemôže uložiť pokutu bez toho, aby vopred presne definovala, ako sa má správať, aby vyhovel rozhodnutiu z roku 2004. Navyše Microsoft nemôže byť povinný vyhovieť článku 5 písm. a) tohto rozhodnutia skôr, než sa skončí konanie podľa písmena d) toho istého ustanovenia.
- 196 Po druhé Komisia Microsoftu v napadnutom rozhodnutí údajne vytýkala len výšky odmien požadovaných v rámci zmluvy No Patent, ktoré boli navrhované ako východiskový bod na rokovania. Bolo by však nelogické priznať niektorej zmluve WSPF väčší význam, hoci všetky zmluvy boli považované za zmluvy, na základe ktorých sa poskytnú informácie nevyhnutné pre konkurentov Microsoftu.
- 197 Po tretie z rozhodnutia z roku 2006 vyplýva, že Komisia Microsoftu uložila 75 % z maximálnej výšky penále za jeho povinnosť predložiť presné a úplné informácie súvisiace s interoperabilitou a 25 % z penále za povinnosť navrhnúť primeranú a nediskriminačnú výšku odmeny. Tým, že v tomto prípade uložila približne 60 % z maximálnej výšky penále za porušenie povinnosti navrhnúť primeranú výšku odmeny, sa Komisia nevysvetliteľne odchýlila od svojho pôvodného rozdelenia závažnosti a tým porušila zásadu ochrany legitímnej dôvery. Navyše Komisia nevysvetlila metódu výpočtu denného penále ani zásady, podľa ktorých vypočítala zníženia, takže napadnuté rozhodnutie je v tejto súvislosti poznačené nedostatočným odôvodnením. Z toho tiež vyplýva, že Komisia v skutočnosti nevykonala konzistentné zváženie rôznych foriem nesplnenia si povinností podľa ich závažnosti.
- 198 Po štvrté Microsoft zdôrazňuje, že zo 488 dní, na ktoré sa penále vzťahuje, bolo 306 venovaných hodnoteniu návrhov Microsoftu Komisiou, čo spochybňuje jej názor na zjavnú povahu opatrení, ktoré mal Microsoft prijať, a preukazuje nespravodlivú povahu uloženého penále.
- 199 Po piate Microsoft pripomína, pričom ho v tom podporuje ACT, že vzhľadom na to, že mu Komisia odmietla zásadne pomôcť tým, že by mu uviedla, aká je primeraná výška odmien, prijal všetky dostupné opatrenia, aby vyhovel rozhodnutiu z roku 2004.
- 200 Po šieste penále je štyridsaťkrát vyššie ako odmena, na ktorú by mal Microsoft nárok, ak by všetci jeho konkurenti uzavreli zmluvu No Patent za odmeny, ktoré Komisia považovala za neprimerané, a zďaleka prekračuje akékoľvek pokuty uložené v poslednom období za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže.

- 201 Po siedme Komisia nevzala do úvahy, že Microsoft napokon vyhovel rozhodnutiu z roku 2004, a neznížila na základe toho výšku penále v súlade s článkom 24 ods. 2 nariadenia č. 1/2003.
- 202 Napokon po ôsme Microsoft pripomína, že obdobie, v ktorom si nesplnil povinnosti, sa skončilo 9. októbra 2007 (pozri bod 179 vyššie).
- 203 Komisia uvádza, že za 488 dní, na ktoré sa vzťahuje napadnuté rozhodnutie, by pokutu zvýšila na 1,423 miliardy eur. Vzhľadom na to, že v prvom rade proti schéme prijatej Microsoftom 22. októbra 2007 neboli žiadne námietky, pokiaľ ide o primeranú povahu odmien, ktoré sú v nej uvedené, v druhom rade, že Microsoft uplatnil podstatne nižšie odmeny než 21. mája 2007, a napokon, že napadnuté rozhodnutie sa týka iba zmluvy No Patent, uložené penále zodpovedá len približne 63 % maximálneho penále. Zníženie penále sa týka aj obdobia pred 21. májom 2007, ale nie je rozložené na celé posudzované obdobie. Penále bolo stanovené na 2 milióny eur za deň za obdobie od 21. júna 2006 do 20. mája 2007 a 1,5 milióna eur za deň v období od 21. mája do 21. októbra 2007. Podľa ustálenej judikatúry z článku 253 ES nevyplýva, že údaje týkajúce sa výpočtu pokuty musia byť uvedené v rozhodnutí Komisie, to isté platí aj s ohľadom na penále. Za týchto okolností odôvodnenia 281 až 299 napadnutého rozhodnutia poskytujú v uvedenej súvislosti dostatočné odôvodnenie.
- 204 Okrem toho Komisia a vedľajší účastníci konania, ktorí vstúpili do konania na jej podporu, spochybňujú dôvodnosť tvrdení Microsoftu.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 205 Treba konštatovať, že prvé tvrdenie Microsoftu uvedené v bode 195 vyššie splýva s prvým žalobným dôvodom, a preto musí byť zamietnuté z dôvodov uvedených v bodoch 82 až 97 vyššie. Pokiaľ ide o tvrdenie Microsoftu, že nemôže byť povinný vyhovieť článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004 skôr, než sa skončí konanie opísané v jeho článku 5 písm. d), stačí uviesť, že tento prístup by poskytoval Microsoftu právo veta s ohľadom na výkon uvedeného rozhodnutia. Microsoftu by totiž stačilo, aby si neplnil povinnosť, ktorá je navyše zjavne odlišná, vyplývajúcu z článku 5 písm. d) rozhodnutia z roku 2004, aby boli ustanovenia uvedené v článku 5 písm. a) nevykonateľné.
- 206 Pokiaľ ide o tvrdenia Microsoftu, ktorými sa domáha, aby Všeobecný súd vykonal svoju neobmedzenú súdnu právomoc, treba uviesť nasledujúce.
- 207 Čo sa týka tvrdenia Microsoftu načrtnutého v bode 196 vyššie, treba uviesť, že Komisia správne zobrala do úvahy obmedzenie predmetu svojho vyšetrovania, keď určila výšku penále na zjavne nižšej úrovni ako tej, ktorá bola stanovená rozhodnutím z roku 2006 (pozri bod 203 vyššie).
- 208 Navyše, tak ako tvrdí Komisia a SIIA, keďže zmluva No Patent bola dôležitá, pretože prípadní zmluvní partneri Microsoftu sa nesnažili získať licencie, ktoré by sa vzťahovali na patenty, nič nebráni tomu, aby bola konečná výška penále stanovená v takej výške, ako je výška penále stanoveného v napadnutom rozhodnutí.
- 209 V tejto súvislosti, a hoci Microsoft tento argument neuviedol osobitne na podporu svojej žiadosti o preskúmanie výšky penále Všeobecným súdom, treba zamietnuť jeho tvrdenie založené na tom, že Komisia nespochybnila možnosť Microsoftu ponúkať zmluvu No Patent iba tým nadobúdateľom licencií, ktorí už predtým nadobudli nejakú licenciu vzťahujúcu sa na patentované technológie.
- 210 Presnejšie, ako vyplýva z bodov 28, 29 a 38 až 41 listu Komisie z 17. marca 2005, táto inštitúcia Microsoftu oznámila, že mnohí potenciálni príjemcovia rozhodnutia z roku 2004 sa domnievajú, že nepotrebujú licencie patentovaných technológií Microsoftu, aby mohli vyvíjať operačné systémy pre servery pracovnej skupiny kompatibilné s operačnými systémami Microsoftu pre osobné počítače. Komisia teda zamietla návrh Microsoftu spočívajúci v ponúkaní len jedného typu licencie, ktorou by

sa poskytovali patentované technológie spolu s nepatentovanými, pretože taký viazaný predaj nie je objektívne odôvodnený a Microsoft by mohol na príslušných vnútroštátnych súdoch kedykoľvek žalovať nadobúdateľov licencií, ktoré by sa vzťahovali na nepatentované technológie, v prípade, ak by ich títo nadobúdatelia uplatnili tak, že by porušili patenty Microsoftu, pre ktoré nenadobudli licenciu.

- 211 V tej istej súvislosti Komisia listom z 18. apríla 2005 navrhla Microsoftu najmä návrh zmluvy No Patent, ktorá by bola k dispozícii bez predchádzajúcej licencie na patentované technológie, s výslovnou výnimkou práv Microsoftu, ktoré vyplývajú z jeho patentov, ako je uvedené vyššie. Navyše v odpovedi na list Microsoftu z 2. mája 2005 Komisia opätovne v liste z 28. júna 2005 uviedla, že s cieľom zabrániť ukladaniu „nútených licencií“ na patentované technológie, ktoré konkurenti Microsoftu nechcú, musí Microsoft poskytnúť aj zmluvu, ktorá sa bude vzťahovať na nepatentované technológie bez toho, aby ňou boli dotknuté jeho patentové práva. Za týchto okolností je na dotknutých osobách, aby si vybrali nepatentované alebo patentované technológie, ktoré považujú za potrebné na vývoj svojich produktov. V tom istom liste Komisia odmietla znenie článku 2.4 písm. b) návrhu zmluvy No Patent zo 7. júna 2005, navrhnuté Microsoftom, podľa ktorého mala byť uvedená zmluva k dispozícii len držiteľom licencie vzťahujúcej sa na patentové nároky, ktoré by boli „nevyhnutne porušené“ implementovaním nepatentovaných technológií, ktoré sú súčasťou informácií súvisiacich s interoperabilitou.
- 212 V liste z 8. júla 2005 Microsoft predovšetkým navrhol zahrnúť do zmluvy No Patent vetu o tom, že ak nijaký „potrebný nárok“ nezodpovedá nepatentovaným prvkom, na ktoré sa osoba snaží získať licenciu, táto osoba nebude povinná uzavrieť licenčnú zmluvu vzťahujúcu sa na patentované prvky. V tom istom liste Microsoft uviedol, že dúfa, že dané vysvetlenie dostatočne zodpovedá námietkam Komisie.
- 213 Listom z 13. júla 2005 Komisia Microsoftu odpovedala, že objasnenie je vhodné, najmä so zreteľom na „článok 11.4 [písm. a)], ktorý jasne uvádza, že ak nadobúdateľ licencie namieta proti potrebným nárokom, Microsoft môže vypovedať licenčnú zmluvu z tohto dôvodu“.
- 214 Napokon, ako vyplýva zo zápisnice z rokovania, ktoré sa konalo 31. januára a 1. februára 2007 v Londýne, na tomto rokovaní vyšlo najavo, že Microsoft vykladal vysvetlenie, na ktoré sa odkazuje v bode 212 vyššie, tak, že znamená, že v prípade nezhody medzi ním a prípadným nadobúdateľom licencie No Patent o existencii „nevyhnutných nárokov“ bude nadobúdateľ licencie stále povinný prijať licenciu na patenty zahŕňajúce tieto nároky. V tejto súvislosti z listu Microsoftu z 12. februára 2007 vyplýva, že na túto skutočnosť upozornil podnik IBM v dokumente nazvanom „Poznámky“ z 28. januára 2007 a že od toho momentu Microsoft upustil od tohto spôsobu výkladu.
- 215 Z korešpondencie a zo zápisnice, ktoré sú zhrnuté v bodoch 210 až 214 vyššie, vyplýva, že Komisia od začiatku Microsoftu jasne oznámila, že viazaný predaj licencií vzťahujúcich sa na patentované a nepatentované technológie nie je v súlade s povinnosťami, ktoré mu vyplývajú z článku 5 rozhodnutia z roku 2004, ak neexistuje objektívne odôvodnenie pre takéto viazanie. Komisia tiež spresnila, že ak sa prípadný nadobúdateľ licencie domnieva, že na vývoj produktov schopných interoperability s operačnými systémami Microsoftu pre osobné počítače nepotrebuje licenciu na patentované technológie Microsoftu, mala by mu byť poskytnutá možnosť neuzavrieť takú licenciu, s tým, že podstupuje riziko, že v prípade porušenia takých patentov môže byť žalovaný na vnútroštátnych súdoch. Za týchto podmienok súhlas, ktorý Komisia vyjadrila v reakcii na vysvetlenie Microsoftu (pozri body 212 a 213 vyššie), by znamenal len výklad Komisie, že predmetné objasnenie priznalo prípadným nadobúdateľom licencií právo vybrať si, čo si želajú zahrnúť do licencie, bez toho, aby odmietnutie z ich strany zahrnúť do licencie patentované prvky mohlo mať za následok odmietnutie Microsoftu poskytnúť licenciu len na nepatentované prvky. Znovuobjavenie sa tohto problému v januári 2007 teda bolo len dôsledkom toho, že výklad Microsoftu sa naďalej líšil od toho, o ktorý sa snažili Komisia a prípadní nadobúdatelia licencií, a nie dôsledkom údajného súhlasu oznámeného Komisiou 13. júla 2005.
- 216 Okrem toho treba konštatovať, že odôvodnenie predložené Microsoftom v rámci jeho korešpondencie s Komisiou, podľa ktorého by získanie licencie na „nevyhnutné nároky“ ako podmienka uzavretia zmluvy No Patent chránilo nadobúdateľov licencie pred akoukoľvek žalobou zo strany Microsoftu

pred vnútroštátnymi súdmi, nemôže byť prijaté. Bez ohľadu na to, že držiteľia licencie sú prinajmenšom rovnako ako Microsoft schopní zvoliť si najvhodnejšie spôsoby ochrany svojich záujmov, je totiž na nich samých, aby niesli riziko spojené s ich posúdením potreby patentových nárokov pri vývoji produktov umožňujúcich interoperabilitu s produktmi Microsoftu. Komisia pritom od začiatku jasne tvrdila, že udelenie licencie v rámci zmluvy No Patent nebude mať vplyv na práva Microsoftu vyplývajúce z jeho patentov (pozri body 210 a 211 vyššie).

- 217 Pokiaľ ide o tvrdenie Microsoftu uvedené v bode 197 vyššie, stačí konštatovať, že aj keby sa Komisia v danom prípade odchyľila od rozdelenia dôležitosti, ako ju rozdelila v rozhodnutí z roku 2006, nič ju nenúti rozdeliť ju rovnako v každom následnom rozhodnutí. Keďže spočiatku Microsoft nezverejnil ani presné a úplné informácie súvisiace s interoperabilitou, bolo v danej fáze úplne logické uložiť penále vzťahujúce sa skôr na tento aspekt správania než na problém s primeranosťou podmienok, za akých sa má zverejnenie vykonať. Čo sa týka spôsobu výpočtu penále, výkon neobmedzenej právomoci Všeobecného súdu môže odôvodniť predloženie a zohľadnenie doplňujúcich informácií, ktorých uvedenie v rozhodnutí sa ako také nevyžaduje na základe povinnosti odôvodnenia stanovenej v článku 253 ES (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdného dvora zo 16. novembra 2000, KNP BT/Komisia, C-248/98 P, Zb. s. I-9641, bod 40). Keďže konečná výška stanoveného penále bola nižšia než jeho maximálna výška uvedená v rozhodnutí z roku 2006 a informácie uvedené v bode 203 vyššie stačili na pochopenie jeho výpočtu, tvrdenie Microsoftu nemôže uspieť.
- 218 Okrem toho, hoci dôvody, ktoré viedli Komisiu k stanoveniu konečnej výšky penále za obdobie od 1. augusta 2006 do 20. mája 2007 na úrovni zodpovedajúcej dvom tretinám penále uloženého rozhodnutím z roku 2006, platia aj na účely výpočtu konečnej výšky penále za obdobie od 21. júna do 31. júla 2006, za toto druhé obdobie bolo primerané určiť výšku 2 milióny eur, ktorá zodpovedá celkovému penále za každý deň uloženému rozhodnutím z roku 2005. Povaha správania Microsoftu bola rovnaká počas oboch týchto období, takže rovnaké pravidelné penále za každý deň je dôvodné.
- 219 Pokiaľ ide o tvrdenie Microsoftu uvedené v bode 198 vyššie, stačí pripomenúť, že vzhľadom na povinnosť Microsoftu ponúknuť prípadným zmluvným partnerom primerané výšky odmien (pozri bod 114 vyššie), skutočnosť, že časť penále zodpovedá obdobiam, počas ktorých Microsoft čakal na posúdenie nového návrhu, ktorý Komisii predložil, nemôže kompenzovať účinky nedodržania rozhodnutia z roku 2004 Microsoftom, a teda nepredstavuje poľahčujúcu okolnosť. Argument Microsoftu uvedený v bode 199 vyššie navyše nemožno prijať z rovnakých dôvodov, aké boli uvedené v bode 114 vyššie.
- 220 Pokiaľ ide o tvrdenia Microsoftu zhrnuté v bodoch 200 a 201 vyššie, treba v prvom rade pripomenúť, že Microsoft nepredložil nijaký dôkaz preukazujúci, že uložené penále je štyridsaťkrát vyššie ako odmena, na ktorú by mal nárok, ak by všetci jeho konkurenti uzavreli zmluvy No Patent za odmeny, ktoré Komisia považovala za neprimerané. V druhom rade, v každom prípade vzhľadom na veľkosť Microsoftu pokiaľ ide o jeho obrat, oneskorenie, s akým poskytol presné a úplné informácie súvisiace s interoperabilitou, a vzhľadom na ďalšie oneskorenie, s ktorým predložil návrh primeranej výšky odmien, ako aj vzhľadom na všetky výhody, ktoré preň tieto okolnosti spôsobili, v podobe podielov na trhu, znížená výška penále uloženého Komisiou (pozri bod 203 vyššie) náležite odzrkadľuje tak potrebu odstrašujúceho charakteru výšky penále, ako aj skutočnosť, že Microsoft si napokon splnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004.
- 221 Navyše, ako bolo uvedené v bode 192 vyššie, len skutočné ponúknutie týchto odmien totiž spôsobilo skončenie porušenia, pričom jednoduché zaslanie výšky týchto odmien Komisii, aby posúdila ich primeranú povahu, nezodpovedá splneniu si povinností vyplývajúcich z článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004. Z uvedeného vyplýva, že tvrdenie uvedené v bode 202 vyššie musí byť zamietnuté.
- 222 V rámci výkonu neobmedzenej právomoci, ktorá je zverená Všeobecnému súdu podľa článku 31 nariadenia č. 1/2003 a ktorá môže odôvodniť predloženie a zohľadnenie doplňujúcich informácií, ktorých uvedenie v rozhodnutí sa ako také nevyžaduje (rozsudok KNP BT/Komisia, už citovaný

v bode 217 vyššie, bod 40), však treba ešte zobrať do úvahy list z 1. júna 2005, zaslaný Microsoftu generálnym riaditeľom Generálneho riaditeľstva (GR) pre hospodársku súťaž. Tento list, ktorý je súčasťou spisu a ku ktorému sa účastníci konania ústne vyjadrili, sa týka otázky, či v rámci rozhodnutia z roku 2004 bol Microsoft oprávnený zakázať svojim konkurentom distribuovať vo forme zdrojového kódu produkty, ktoré umožňujú interoperabilitu s operačnými systémami Microsoftu pre osobné počítače, ktoré títo konkurenti medzičasom vyvinuli. V tejto súvislosti sa Komisia domnievala, že Microsoft bol podľa článku 5 rozhodnutia z roku 2004 povinný umožniť distribúciu vo forme zdrojového kódu programov, ktoré jeho konkurenti vyvinuli na základe protokolov Microsoftu, keďže protokoly Microsoftu používané danými programami neboli inovatívne. Komisia však tiež uviedla, že hoci Microsoft môže brániť takejto distribúcií až do vyhlásenia rozsudku vo veci Microsoft/Komisia, už citovaného v bode 18 vyššie, medzičasom musí prijať všetky opatrenia nevyhnutné na zaručenie, že v prípade zamietnutia jeho žaloby v rozsahu, v akom smeruje proti článku 5 rozhodnutia z roku 2004, si bezodkladne a v plnej miere splní povinnosť vyplývajúcu z daného ustanovenia.

- 223 Z toho vyplýva, že na základe povahy daného listu sa Microsoft mohol domnievať, že až do vyhlásenia rozsudku Všeobecného súdu vo veci Microsoft/Komisia, už citovaného v bode 18 vyššie, čiže do 17. septembra 2007, môže naďalej uplatňovať obmedzenia distribúcie produktov, ktoré vyvíjali jeho konkurenti na základe informácií súvisiacich s interoperabilitou, ktoré neboli chránené patentom a ani inovatívne.
- 224 Komisia na pojednávaní v tejto súvislosti bez toho, aby to Microsoft spochybnil, uviedla, že predmetný list predstavuje v podstate pokus o zmier medzi jednak realitou, že na to, aby konkurenčný produkt založený na informáciách súvisiacich s interoperabilitou mohol byť vyvinutý, je nevyhnutné obdobie dvoch až troch rokov, a jednak oprávneným záujmom, ktorý mal Microsoft na tom, aby bol v prípade zrušenia článku 5 rozhodnutia z roku 2004 Všeobecným súdom vo veci Microsoft/Komisia, už citovanej v bode 18 vyššie, nastolený *status quo ante*. Keďže v súlade s vtedy existujúcimi dôkazmi Všeobecný súd vydal svoj rozsudok približne ku koncu obdobia, ktoré bolo potrebné na vývoj konkurenčného produktu založeného na informáciách súvisiacich s interoperabilitou, Komisia sa domnievala, že týmto spôsobom správne vyváži rôzne záujmy, ktoré boli s danou vecou spojené.
- 225 Treba konštatovať, že list Komisie z 1. júna 2005 sa týka jedného aspektu výkonu článku 5 rozhodnutia z roku 2004, a to prístupu k informáciám súvisiacim s interoperabilitou za nediskriminačných podmienok, pričom tento aspekt nebol základom napadnutého rozhodnutia. Hoci počas správneho konania Komisia odkazovala na vylučujúce praktiky vývojárskeho modelu „open source“ z dôvodu niektorých ustanovení uvedených v zmluvách, ktorých návrhy predložil Microsoft (pozri napríklad body 65 až 70 prílohy k listu Komisie zo 17. marca 2005), napadnuté rozhodnutie je odôvodnené neprimeranou výškou odmien navrhovaných Microsoftom v období od 21. júna 2006 do 21. októbra 2007 (pozri bod 55 vyššie).
- 226 Ak však Komisia vzhľadom na prekážku začatého konania a so zreteľom na povinnosti uložené článkom 5 rozhodnutia z roku 2004 a dôsledky, ktoré z prípadného zrušenia rozhodnutia mohli vyplývať, dovolila Microsoftu počas určitého obdobia uplatňovať praktiky, ktoré mohli mať protisúťažné účinky, ktoré sa rozhodnutie z roku 2004 snaží odstrániť, túto okolnosť je možné zohľadniť v rámci určenia výšky penále.
- 227 Na vykonanie toho posúdenia treba zobrať do úvahy rôzne skutočnosti. Po prvé Microsoft napriek obmedzenému vplyvu listu z 1. júna 2005 len na distribúcie produktov vyvíjaných konkurentmi Microsoftu pokračoval v praxi odmietania poskytnúť vývojárom softvéru „open source“ akýkoľvek prístup k informáciám súvisiacim s interoperabilitou, čo však nebolo uznané daným listom ako legitímna možnosť. Z povahy dotknutého listu totiž vyplývalo, že Microsoft môže až do vyhlásenia rozsudku Všeobecného súdu vo veci Microsoft/Komisia, už citovaného v bode 18 vyššie, nanajvýš obmedziť týchto vývojárov v distribúcii svojich produktov.
- 228 Po druhé, ako sa uvádza v bode 68 prílohy k listu Komisie zo 17. marca 2005 a ako bolo opakovane uvedené na pojednávaní, vývojári softvérov „open source“ patria medzi hlavných konkurentov Microsoftu.

- 229 Po tretie oneskorenie, s ktorým Microsoft sprístupnil presné a úplné informácie súvisiace s interoperabilitou (pozri bod 115 vyššie), spôsobilo, že pravdepodobnosť, že konkurenčný produkt bude vyvinutý a distribuovaný pred vyhlásením rozsudku Microsoft/Komisia, už citovaného v bode 18 vyššie, bola len teoretická, čím sa teda potvrdilo posúdenie Komisie uvedené v bode 244 vyššie.
- 230 Po štvrté praktiky uplatňované Microsoftom s ohľadom na odmeny navrhované do 21. októbra 2007 samy osebe stačili na to, aby článok 5 rozhodnutia z roku 2004 nemal žiadny účinok pre vývojárov softvéru „open source“.
- 231 Po piate Microsoft nepredložil nijaký dôkaz, z ktorého by vyplývalo, v akej miere by došlo k spôsobeniu týchto protisúťažných účinkov vyplývajúcich zo správania sankcionovaného napadnutým rozhodnutím, ak by sa síce správal tak, ako bolo uvedené v liste z 1. júna 2005, ale splnil by si povinnosť navrhnúť primerané odmeny za nepatentované a neinovatívne technológie. Nič pritom nenaznačuje, že by účinky, ktoré by boli takto spôsobené, neboli len okrajové, so zreteľom na to, čo je uvedené v bodoch 224 a 229 vyššie.
- 232 Za týchto podmienok treba výšku penále uloženého Microsoftu stanoviť na 860 miliónov eur.

O trovách

- 233 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 87 ods. 3 uvedeného poriadku Všeobecný súd môže rozdeliť náhradu trov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov znáša vlastné trovy konania, ak mali úspech len v časti predmetu konania, alebo z výnimočných dôvodov.
- 234 Keďže Microsoft nemal úspech v prvých piatich žalobných dôvodoch, ale zníženie penále bolo priznané v rámci šiesteho žalobného dôvodu, je opodstatnené rozhodnúť, že Microsoft znáša vlastné trovy konania a je povinný nahradiť 95 % trov konania Komisie s výnimkou tých, ktoré boli spojené s vedľajším účastníctvom CompTIA a ACT, a 80 % trov konania vynaložených FSFE, Samba Team, SIIA, ECIS, IBM, Red Hat a Oracle.
- 235 Komisia znáša 5 % vlastných trov konania okrem trov konania spojených s vedľajším účastníctvom CompTIA a ACT.
- 236 CompTIA a ACT znášajú vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania Komisie spojené s ich vedľajším účastníctvom.
- 237 FSFE, Samba Team, SIIA, ECIS, IBM, Red Hat a Oracle znášajú 20 % vlastných trov konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Výška penále uloženého Microsoft Corp. v článku 1 rozhodnutia Komisie K(2008) 764 v konečnom znení z 27. februára 2008, ktorým sa stanovuje konečná suma pravidelného penále uloženého spoločnosti Microsoft Corp. rozhodnutím K(2005) 4420 v konečnom znení (vec COMP/C-3/37.792 – Microsoft), sa stanovuje na 860 miliónov eur.**
2. **Microsoft znáša vlastné trovy konania a je povinný nahradiť 95 % trov konania Európskej komisie s výnimkou tých, ktoré boli spojené s vedľajším účastníctvom The Computing Technology Industry Association, Inc., a Association for Competitive Technology, Inc., a 80 % trov konania vynaložených Free Software Foundation Europe e.V. a Samba Team, Software & Information Industry Association, European Committee for Interoperable Systems, International Business Machines Corp., Red Hat Inc. a Oracle Corp.**
3. **Komisia znáša 5 % vlastných trov konania okrem trov konania spojených s vedľajším účastníctvom The Computing Technology Industry Association, Inc., a Association for Competitive Technology, Inc.**
4. **The Computing Technology Industry Association, Inc., a Association for Competitive Technology, Inc. znášajú vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania Komisie spojené s ich vedľajším účastníctvom.**
5. **Free Software Foundation Europe e.V. a Samba Team, Software & Information Industry Association, European Committee for Interoperable Systems, International Business Machines, Red Hat a Oracle znášajú 20 % vlastných trov konania.**

Forwood

Dehousse

Schwarzc

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 27. júna 2012.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu	2
Napadnuté rozhodnutie	5
Program protokolov pre servery pracovnej skupiny	5
Oznámenie o výhradách	6
Posúdenie splnenia si povinností stanovených v článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004	6
Kritériá posúdenia primeranej povahy odmeny požadovanej Microsoftom	6
Posúdenie primeranej povahy odmeny požadovanej Microsoftom	8
– Všeobecný rámec	8
– Inovatívna povaha protokolov opísaných v technickej dokumentácii, ku ktorým Microsoft poskytuje prístup podľa zmluvy No Patent	8
– Prieskum trhu s podobnými technológiami	9
Penále	9
Konanie a návrhy účastníkov konania	10
Právny stav	11
O prvom žalobnom dôvode, založenom na protiprávnej povahe uloženia penále, hoci povinnosti, ktoré Microsoftu vyplývali z článku 5 písm. a) rozhodnutia z roku 2004, neboli konkretizované	11
Tvrdenia účastníkov konania	11
Posúdenie Všeobecným súdom	12
O druhom žalobnom dôvode, založenom na chybe, ktorej sa dopustila Komisia pri rozhodnutí o neprimeranej povahe výšky odmeny vzťahujúcej sa na zmluvu No Patent	15
Tvrdenia účastníkov konania	15
Posúdenie Všeobecným súdom	17
O treťom žalobnom dôvode, založenom na chybe, ktorej sa Komisia dopustila, pokiaľ ide o kritériá uplatňované na posúdenie inovatívnej povahy technológií týkajúcich sa protokolov, ktoré sú predmetom zmluvy No Patent	19
Tvrdenia účastníkov konania	19
Posúdenie Všeobecným súdom	21
O štvrtom žalobnom dôvode, založenom na protiprávnej povahe použitia správ nezávislého splnomocnenca	25
Tvrdenia účastníkov konania	25

Posúdenie Všeobecným súdom	26
O piatom žalobnom dôvode, založenom na porušení práva na obhajobu	27
Tvrdenia účastníkov konania	27
Posúdenie Všeobecným súdom	27
O šiestom žalobnom dôvode, založenom na neexistencii právneho základu na uloženie penále, ako aj na jeho príliš vysokej a neprimeranej výške	29
Tvrdenia účastníkov konania	29
Posúdenie Všeobecným súdom	30
O trovách	34